

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Nr. 85 (7090)

• Ceturtdiena, 2000. gada 3. augusts

• Cena Ls 0,22

Konkurss «Mis un Mistery Preiļi 2000» noslēdzies

29. jūlija vakarā Preiļu pilsētas parka estrādē notika konkursa «Mis un Mistery Preiļi 2000» fināls. Finālistus vērtēja kompetenta žūrija: Inta Fogeļe — aģentūras «Mis Latvija» direktore, žūrijas komisijas priekšsēdētāja; Rets Renemanis — «Aģentūras Dāma» direktors, «Mistery Latvija '97»; Māriete Bērziņa — SIA «Margaret» pārstāve, Liēna Britāne — žurnāla «S» redaktore; Tamāra Elste — laikraksta «Novadnieks» redaktore, Līga Graudumniece — «Mis Latvija '97», Ģirts Līcis — European Network Connection (Holande) un Latvijas Televīzijas žurnālists; Edmunds Veinbergs — «Wella» pārstāvis. Žūrijas vērtējums — «Mis Preiļi 2000» ir Linda Kurtiņa, «Mistery Preiļi 2000» — Jānis Upenieks. «Vice Mis Preiļi 2000» titulu ieguva Maruta Vaivode, «Vice Mistery Preiļi 2000» kļuva Māris Gžibovskis. Maruta ieguva laikraksta «Novadnieks» «Mis lasītāju simpātija» titulu, kā arī kļuva par «Mis skatītāju simpātiju», Jānis Ludāns saņēma «Mistery skatītāju simpātija» titulu.

Attēlā: priekšējā rindā ir šī pasākuma organizatore Zinaīda Mūrniece (no kreisās) un Ingūna Zimele. Centrā pasākuma režisors, horeogrāfs Juris Purmalis. Otrajā rindā (no kreisās) — Osakars Vilcāns, Oksana Poļakova, Dana Lāce, Linda Kurtiņa, Jānis Upenieks, Maruta Vaivode, Māris Gžibovskis, Lolita Daukste, Liēna Klauža un Jānis Ludāns. Foto: Mihails Rukosujevs.

Materiālu par konkursu lasiet 5. lappusē

Zinātnes un izglītības ministrs Aglonā

Līvija Rancāne

Aglonas internātgimnāzijā turpinās remontdarbi, un jau pašlaik telpās iezīmējas aprīses, kas ļauj secināt, ka pēc darbu pabeigšanas tā būs viena no skaistākajām rajona skolām. Remontu par saviem līdzekļiem veic celtniecības firma — SIA «Kolons» no Rēzeknes, kam rajons ir parādā jau vairāk nekā 100 tūkstošus latu. Ministru prezidenta Andra Bērziņa uzdevumā, lai iepazītos ar situāciju uz vietas, pagājušajā piektdienā Aglonas internātgimnāziju apmeklēja izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Greiškals.

Ministrs iztaujāja klātesošos pašvaldību un izglītības darba vadītājus par skolēnu, skolotāju un tehnisko darbinieku skaitu Aglonas pagasta visās trijās skolās, par nodarbinātību pagastā, darba vietām. Pēc īsas remontējamo telpu apskates ministrs vēlējās ielūkoties arī Jaunaglonas

lauksaimniecības skolā, kur visu pušu pārstāvjiem radās iespēja pusstundu ilgi diskutēt, uz ko aicināja Kārlis Greiškals. Tomēr diskusija īsti neizdevās, jo izglītības organizēšanā ir daudz problēmu, ar kurām saskārušies un kuras risina mūsu rajona pieredzējušie skolu darba vadītāji — Andrejs Zagorskis, Jānis Eglītis, Didzis Vanags, Visvaldis Kursītis, bet kuras ministram samērā neilgā ministru darba laikā vēl ir pasvešas. Tā vien likās, ka arī pašu unikālo notikumu — otrās brīvvalsts laikā no telpām uz ielas izliktu skolu (ar toreizējā izglītības ministra J.Gaigala svētību) ministrs Kārlis Greiškals pa īstam nenovērtē. Skolu izlika valsts, bet par izlikšanas sekām valsts atbildību neuzņemas. Ministrs vairākkārt pieminēja, ka, protams, Aglonas pagasts ir ieinteresēts visu triju skolu saglabāšanā, jo tās, lūk, esot darbavietas un skolotāji — galvenie nodokļu maksātāji. Pat ja arī būtu tikai tā, arī tas nav noziegums. Galu galā valsts līdzekļi ir domāti valsts cilvēkiem un valsts bērniem, bet nevis otrādi — iedzīvotāji pakļauti mistiskām valsts līdzekļu vajadzībām.

Tomēr šajā gadījumā primārais ir bērni, un diemžēl nevienam no ministrijas ierēdņiem nav nācies pagājušo mācību gadu pavadīt nekurinātā telpā ar mēteļi mugurā skolas solā.

Skolu direktori un rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns informēja ministru arī par topošo koncepciju Aglonas internātgimnāzijas un Jaunaglonas lauksaimniecības skolas apvienošanai.

Tikšanās beidzās bez ministra solījumiem. Vai un kad celtnieki atgūs savu ieguldīto naudu, to neuzzināja arī klātesošais SIA «Kolons» direktors Vasilij Aleksējevs. Protams, arī laikrakstam ir skaidrs, ka ministrijai nav naudas kulītes, no kā pagrābt un piešķirt skolai remonta nobeigšanai. Taču Aglonas internātgimnāzijas un vajadzīgs, lai tās lietas risinātu varas augstākajā līmenī, tajā pat līmenī, kādā tika pieņemts lēmums par tās izlikšanu.

Prombraucot ministrs vēlējās ielūkoties arī Aglonas katoļu gimnāzijā. Skolas saimnieki parādīja vienu glīti sakārtotu klasi un zāli, kurā ierīkota kapela.

Tāpat kā nevienu nevar piespiest ticēt, tā arī nevienu nevar piespiest neticēt.»

Sigmunds Freids

Īsziņas

■ Šodien pulksten 15.00 Līvānu novada biznesa informācijas centrā (BIC) notiks novada uzņēmēju tikšanās ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras pārstāvjiem, informēja BIC vadītāja Astērija Vucēna. Tikšanās laikā tiks apspriesti jautājumi par Līvānu novada pašvaldības un Latvijas Rūpniecības un tirdzniecības kameras aktualitātēm un par reģionālās uzņēmēju dienas rīkošanu šī gada nogalē Līvānos.

■ 1. augustā darbu atsācis Līvānu bērnodrāz «Rūķi», kas uz mēnesi bija slēgts. Kā pastāstīja tā vadītāja Dzidra Ceple, šoruden skolas gaitas uzsāks 45 šīs pirmskolas iestādes beidzēji. Līvānu novada pašvaldības bērnodrāz «Rūķi» šogad uzņemt 48 bērni vecumā no 1,5 līdz 6 gadiem, bērnodrāz ir vietas 168 audzēkņiem. Dz. Ceple informēja, ka šogad augstākajās mācību iestādēs studijas uzsākušas audzinātājas Olga Kručiņa, Valentīna Gavare, Guna Ceple un Gaida Jaudzema.

G.Kraukle

■ Līvānu novada dome apstiprinājusi konkursa «Topi skaistāks, mans novads» nolikumu 2000. gadam. Tas būtiski atšķiras no līdzīgu sakoptības konkursu standartiem. Vērtēšanas kritērijos paredzēts, ka tā notiks divās kategorijās. Pirmajā kategorijā vides sakopšanas un labiekārtošanas vērtēšana notiks tradicionāli, ņemot vērā teritorijas telpisko plānojumu, zālienu kvalitāti, puķu dobes, celiņus, laukumus, apkārtējās vides tīrību. Bet otrajā kategorijā varēs piedalīties visi tie, kuri nav spējuši mājas apkārtnes veidošanā ieguldīt daudz līdzekļu, bet tomēr ir domājuši par atsevišķām lietām. Runa varētu būt par mazām arhitektūras formām, atsevišķiem akcentiem sētas kopskatā. Potams, arī šajā kategorijā tiks vērtēta apkārtējās vides tīrība. Taču šāda veida kategorijas dos iespēju sakoptības konkursā piedalīties lielākam skaitam gribētāju un būs stimuls padomāt par apkārtnes izdaiļošanu bez lieliem darba un līdzekļu ieguldījumiem.

Vērtēšana notiks šādās grupās: mājas, sētas, komunālās mājas, skolas, bērnodrāzi, individuālie un valsts uzņēmumi, apkalpojošās sfēras uzņēmumi. Pirmās kategorijas dalībniekus vērtēs divas reizes, bet otrās — vienu reizi konkursa laikā.

■ Līvānu novada dome piešķirusi adreses SIA «Dantrans» ēkām, kurām līdz šim to nebija. Turpmāk SIA «Dantrans» ēkām būs adrese Līvānos, Baznīcas ielā 18 un Baznīcas ielā 27.

■ Preiļu rajona policijas pārvaldes Līvānu policijas nodaļa savā īpašumā no Līvānu novada domes saņēmusi datortehniku IBM 386 — datoru un printeri (iegādāts 1994. gadā) izmantošanai dienesta vajadzībām.

■ Saunas pagastā notika velorallijs «Priekuļi — 2000», kura organizators bija policijas iecirkņa inspektors Volde-mārs Malnieks. Šī pasākuma laikā vietējie pusaudži varēja nokārtot eksāmenu, lai iegūtu velobraucēja tiesības. Eksāmenu pieņēma Ceļu satiksmes drošības direkcijas darbinieki. Gandrīz divi desmiti Saunas pagasta pusaudžu līdz tam individuāli mācījās satiksmes noteikumiem, un lielākā daļa zināšanu pārbaudi arī veiksmīgi izturēja. Pēc tam vietējie puikas un meitenes demonstrēja savu braukšanas prasmi.

L.Rancāne

Rajona pašvaldībās

Silajāņu pagastā

○ 28. jūlijā notikušajā Silajāņu pagasta padomes sēdē izskatīti iesniegumi un vairāki citi aktuāli pašvaldības dzīves jautājumi, «Novadnieku» informēja pagasta padomes priekšsēdētāja Marija Trifonova. Septiņiem pagasta iedzīvotājiem izmaksāts pabalsts slimnīcas izdevumu segšanai. Šī gada budžetā paredzēts, ka katrs pagasta iedzīvotājs šim nolūkam var saņemt 10 latu. 50 latu vienreizējs pabalsts izmaksāts bērnu gadījumā.

○ Apmierināti triju pagasta iedzīvotāju lūgumi piešķirt zemi lietošanā ar izpirkšanas tiesībām nākotnē no brīvajām platībām. Lūgtie papildus zemes gabali nebija lieli — apmēram 5 hektāru platībā. Silajāņu pagasts ir viena no pašvaldībām, kur pagaidām ir ļoti daudz brīvo zemju — vairāk nekā 1500 hektāru.

○ Atbalstīts viens lūgums par 50 procentiem samazināt zemes nodokli. Nodokļa atvieglojums piešķirts kādam Černobiļas AES avārijas seku likvidētājam.

○ Pagasta padomes sēdē deputāti lēma par finansējumu Jaunības svētkiem, kas notika jau 29. jūlijā. Pilngadību šogad sasnēguši 15 jaunieši. Viņi saņēma pašvaldības sarūpētas dāvanīgas un jauki atpūtas ballē.

○ Deputāti izskatīja Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) vēstuli par to, ka nākamajā gadā visām pašvaldībām nāksies maksāt saviem mazturīgajiem iedzīvotājiem minimālo sociālo pabalstu 21 lata apmērā. Nolemts sūtīt uz LPS vēstuli ar aicinājumu neatbalstīt šādu soli, jo ļoti daudzas pašvaldības, tajā skaitā arī Silajāņu pagasts, nav spējīgas šādu finansējumu nodrošināt. Deputāti uzskata, ka finansiāla palīdzība jānopelna.

○ Silajāņu pamatskolā sākušies remontdarbi. Pagasta šī gada budžetā remontam atvēlēti 2000 latu. Skolas internāta tiks ierīkota dušas telpa. Paredzēts arī virtuvi sakārtot atbilstoši sanitārajām normām, tajā skaitā uzstādīt karstā ūdens sildītāju.

○ Divi bērni no pagasta daudz bērnu ģimenēm 31. jūlijā devās uz Aglonu, kur līdz 16. augustam organizēta atpūtas nometne. No katras pašvaldības nometnē piedalās tikai divi bērni, lai gan gribētāju ir daudz vairāk.

Riebiņu pagastā

○ Nākamprīmdien, 7. augustā Riebiņu pagasts rādīs sevi konkursā «Sakoptākais Latvijas pagasts 2000» vērtēšanas komisijai, kurā pārējos pagastus Latgalē skata jau šonedēļ. Pirmos četrus gadus konkursu rīkoja Latvijas Pašvaldību savienība, Latvijas Zemnieku savienība, Latvijas Agronomu biedrība, Latvijas Lauksaimniecības konsultāciju un izglītības atbalsta centrs un Latvijas radio. Pērn piepulcējās Satiksmes, Kultūras, Zemkopības, Izglītības un zinātnes un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Šogad rīkotājorganizācijām piepulcējās arī Labklājības un Ekonomikas ministrijas. Katra ministrija konkursā visos novados piešķirs nomināciju kādam no izvirzītajiem pagastiem savā jomā. Satiksmes ministrija nomināciju «Lauku ceļu meistars» (balva — ceļu remontdarbi par 10 000 latu) izvērtēs Autoceļu direkcijas izveidota komisija. Konkursa noslēguma sarīkojums Latgalē paredzēts 26. augustā.

L.Kirillova

Galēnu pagastā

○ Aizvadītajās brīvdienās Galēnu kultūras namā notika pilngadības svētki, tajossumināja 13 jauniešus, kuri šogad svin savu astotāpadsmito dzimšanas dienu. Pilngadību sasnēgušos sveica pagasta padome, koncertu sniedza sieviešu ansamblis un vokāli instrumentālais ansamblis. Kā vienmēr ar atsaucību tika uzņemtas valsts mērogā atzinību guvušo «stāstnieku», brāļu Ilmāra un Jāņa Gorožnieku humoristiskās eņģes.

G.Kraukle

○ 20. jūlijā notikušajā pagasta padomes sēdē deputāti iepazinās ar finansu atskaiti par aizvadīto pusgadu pašvaldībā, kā arī izdarīja nelielus grozījumus budžetā.

○ Tika izskatīts jautājums par veicamajiem pasākumiem sakarā ar ūdens lietotāju parādiem Galēnu pašvaldības uzņēmumam «Arājs». Kā informēja Galēnu pagasta padome, ir apzināti aptuveni desmit lielākie nemaksātāji, viņiem izsūtīti brīdinājumi. Parādu nesamaksāšanas gadījumā pašvaldībai ir tiesības atslēgt dzeramā ūdens padevi.

○ Deputāti iepazinās arī ar konkursa «Sakoptākais pagasts un sēta Preiļu rajonā» rezultātiem. Kopumā pagasts konkursā startējis labi, ar Stabulnieku pagastu galēnieši daļa trešo vietu, kas ir augstāks rezultāts nekā iepriekšējos gados, kad Galēnu pagasts sakoptības konkursā bija ceturtais (1999. gadā) un piektās vietas (1998. gadā) ieguvējs. Galēnu pagasta padome ar «Novadnieka» starpniecību pateicas visiem, kas piedalījās pagasta sakopšanā, īpaši Maltas Trūpu iedzīvotājiem, kas neželēja pūles ciemata kapsētas sakopšanā, aktīvi iesaistoties rīkotājās talkās.

○ No valsts rezerves zemju fondiem iedzīvotājiem lietošanā piešķirti 10 hektāri zemes.

Rudzātu pagastā

○ Pašvaldība nolēmusi iegādāties autobusu Ford Transit aptuveni 4000 latu vērtībā, informēja pašvaldībā. Līdz šim Rudzātu pagastam transportlīdzekļa pasažieru pārvadāšanai nebija.

○ Šī gada rudenī Rudzātu pagasts svinēs 80 pastāvēšanas gadskārtu. Iecerēts sagatavot ekspozīciju par Rudzātu pagasta vēsturi, notiks dažādi pasākumi un koncerti. Svētku programma vēl tiks precizēta.

○ Rīt pulksten 14.00 Rudzātu pagasta padomes telpās notiks svinīga pēcpusdienā, kuras laikā tiks apbalvoti labākie Rudzātu vidusskolas skolēni — olimpiāžu laureāti un viņu skolotāji. Uzcītīgākajiem jauniešiem tiks pasniegtas veicināšanas prēmijas, ko sarūpējusi Rudzātu pagasta padome. Par 1. vietu rajona olimpiādē piešķirs Ls 8, par 2. un 3. vietu — Ls 5. Par sasniegumiem valsts atklātajās olimpiādēs — Ls 10, par iegūto atzinību — Ls 4. Prēmijas desmit latu apmērā saņems arī pedagogi, kas skolēnus sagatavojuši olimpiādēm. Apbalvojumus un naudas prēmijas saņems Dina Zaķe, Māra Sprīnģe, Jānis Grandāns, Vilmārs Vjake, Daira Vaihode, Mārtiņš Brūvers, Sandis Vilcāns, Mārtiņš Sprīnģis, Madara Rūdzāte, Lolita Vaihode, Kristaps Hercmanis. Pateicība arī viņu skolotājiem Almai Marcinkevičai, Ivetai Kārklei, Venerandai Zalānei, Vladislavam Sprīnģim, Ēvaldam Kārklim, Ņinai Caicai, Ingūnai Prikulei un Teklai Kursītei. Rudzātu vidusskolas dižākā olimpiete ir skolniece Māra Sprīnģe, kura ieguvusi piecas godalgotas vietas rajona olimpiādēs un vienu valsts atklātajā olimpiādē.

○ Šajās dienas iznāk Rudzātu pagasta avīze «Rudzātu ziņotājs», kuru veidojušas Līga Litauniece un Biruta Skrauča. Pirmās avīzes numurs nāca klajā pagājušā gada Ziemassvētkos, taču, sākot ar šo numuru, «Rudzātu ziņotājs» iznāks reizi mēnesī.

Šomēnes tajā lasāmi pašvaldības lēmumi, intervijas ar skolēniem, kuri šovasar piedalījās folkloras kopu vasaras nometnē Upmalas pagastā un jaunsargu nometnē pie Rušonas ezera. Pagasta avīze piedāvā rudzātiešiem iespēju piedalīties jaunrades konkursā, kurš notiks no 3. līdz 24. augustam. Konkursā bez vecuma ierobežojuma var piedalīties jebkurš iedzīvotājs, iesniedzot savu literārās jaunrades darbu dzejā, prozā vai citā žanrā. Kā pastāstīja pagasta kultūras darbiniece Līga Litauniece, šāds konkurss tiek rīkots pirmo reizi ar mērķi ieinteresēt jaunatni, kā arī pārējos pagasta iedzīvotājus.

Padoms lauksaimniekiem

Lakstu puve ir viltīga slimība

Jūlijs ar spēcīgajām lietavām, kad iša laikā nolija pusotra mēneša norma, ir nelabvēlīgs arī kartupeļu audzētājiem. Laukos strauji izplatās kartupeļu lakstu puve. Lai glābtu kartupeļu ražu, zemniekiem jārikojas nekavējoties, uzskata Lauka atbalsta dienesta vecākais referents, agronoms ar trīsdesmit gadu darba pieredzi Jānis Kivlenieks.

Laukos, kur konstatēti lakstu puves postījumi, steidzami jānopļauj laksti, tie jānovāc no lauka. Ja tas netiek veikts, lietus laikā ar lakstu puvi inficējas kartupeļu bumbuļi. Pārlietu lielā mitruma dēļ jau tagad uz kartupeļiem pamanāmas baltas pūtītes, taču, kamēr lakstu puve nav skārusi bumbuļus, ražu vēl ir iespējams saglabāt. Ja kartupeļu laksti ir novākti, pieturoties labvēlīgiem laika apstākļiem, ātrāk iztvaiko ūdens no vagām. Kaut arī kartupeļi vēl nav paspējuši nobriest, tomēr šie pasākumi veicinās miziņas nostiprināšanos, tā nelobīsies. Ja laika apstākļi ir nelabvēlīgi, uzsvēr J. Kivlenieks, drīzumā jāsāk kartupeļu rakšana. Sēklas bumbuļus vislabāk apžāvēt saulē un vējā, ideāli, ja šim nolūkam izveidota speciāla nojume. Sēklas kartupeļos saules un vēja ietekmē attīstās īpaša aizsargājoša viela salanīns, kā ietekmē kartupeļi kļūst zaļi. Salanīns sekmē sēklas materiāla labu saglabāšanos un aizsardzību, bet tā ir indīga viela. Lopiem zaļos kartupeļus nevajadzētu izbarot.

Tiem zemniekiem, kuru kartupeļi vēl nav cietuši no lakstu puves, jāveic pasākumi augu aizsardzībai pret šo slimību. J. Kivlenieks iesaka miglot kartupeļu lakstus ar sistēmas iedarbības fungicīdu Acrobat Plus. Preparāts augus pret lakstu puvi aizsargās aptuveni divas nedēļas, tāpat, līdz ražas novākšanai.

Jāgatavojas labības plaujai

Šis gads lauksaimniecības speciālistu skatījumā vērtējams kā nelabvēlīgs. Aprīlis pārsteidza ar negaidītu karstumu, kas palēnināja augu veģetāciju, savukārt maijā zemniekiem pamatīgas nepatikšanas sagādāja salnas. J. Kivlenieks atzīst, ka viņa praksē šis bijis pirmais gadījums, kad pavasara salnās no-

salst ziemāji. Savukārt sausums vasaras sākumā ietekmēja vasarāju un zālāju attīstību. Tieši tādēļ daudziem neizdevās sagatavot nepieciešamos lopbarības krājumus — nemēsotās platībās līdz Jāņiem zāle bija reta. Divu mēnešu sausuma periodu jūnija beigās un jūlijā nomainīja ilgstošas un stipras lietavas. Ilggadīgie zālāji un kultivētās pļavas ir applūdušas un arī šajās dienās, kad laiks pieturas sauss, nav iespējams pļaut, jo aptuveni 5 — 10 cm zem zālāja ir ūdens, kas nozīmē, ka nopļautā zāle gulēs mitrumā. Šogad kvalitatīvu lopbarību svākt bijis grūti, atzīst J. Kivlenieks. Timotiņš patlaban jau ir pāraudzis, taču ir ataudzis atāls. Augstākās vietās pļauja jāsteidz, jo šis nedēļas nogalē meteorologi ziņo saulainu laiku. Labvēlīgāki apstākļi gaidāmi arī augusta 2. dekādē, kad daudzviet varētu sākties graudaugu pļauja, galvenokārt ziemas kviešu novākšana. Lietavās visvairāk rajonā cietuši rudzi, daudzviet labība sakritusi veldrē.

Zemniekus patlaban lielākoties uztrauc plūdu postījumi, ko izraisījušas lietavas. Īpaši tos zemniekus, kas dzīvo upju — Feimankas, Dubnas krastos, interesē, vai būs kāda palīdzība no valsts par lietus iznīcinātajām platībām. J. Kivlenieks iepriecināt nevarēja, jo pagaidām kompensācijas nav paredzētas. Šogad ieguvēji būs tie zemnieki, kas sējumu platības apdrošinājuši, kā to paredz valsts subsidiju izlietošanas kārtība sējumu riska mazināšanai. Maksimālā subsidētā apdrošināšanas prēmija 1 ha, piemēram, 1 ha vasaras miežu šogad bija Ls 6, savukārt apdrošināšanas sabiedrība izmaksā apdrošināšanas atlīdzību par lietus (krusas, vētras, plūdu radītas sējumu izmirkšanas, ilglaicīga sausuma) radītajiem zaudējumiem par vienu miežu hektāru Ls 200. Tomēr, kā atzina J. Kivlenieks, apdrošināšanu izmantojuši salīdzinoši maz zemnieku, par iemeslu minot nepietiekamās finansiālās iespējas. Diemžēl, vismaz pagaidām uz valsts palīdzību var cerēt vienīgi tie, kas sējumus tālredzīgi apdrošinājuši. Plūdi vasaras vidū nav īpaši bieža parādība. J. Kivlenieks atceras, ka līdzīgas lietavas bijušas 1998., 1976. un 1962. gadā. Nelabvēlīgs šis gads ir arī lauka gurķiem, bet augstākās vietās lietus īpaši neskādē kāpostiem un bietēm.

G.Kraukle

Iedzīvotāji balso par vienotu Latgali

Aptuveni 2000 iedzīvotāji parakstījušies anketā «Atbalstām vienotu Latgali ar reģiona centru Preiļu pilsētā», «Novadniekam» pastāstīja iniciatīvas grupas dalībnieks Igors Pličs.

Atbalstītāju vidū ir ne tikai Preiļu rajona iedzīvotāji, bet arī daudzi sabiedrībā ļoti pazīstami cilvēki no Rīgas un citiem Latvijas novadiem. Iniciatīvas grupa

joprojām aicina visus, kuriem ir tuva Latgales vienotības ideja, apliecināt to ar savu parakstu anketā, ar kuru var iepazīties SIA «Fotomaks», SIA «Lāzers». Apkopotās anketas tiks iesniegtas rajona un pilsētas interešu aizstāvēšanai Latvijas valdībā, Sacimā, kā arī citās valsts institūcijās.

L.Kirillova

Balvas abonentiem augustā

1. **Lūcija Civkule** (Preiļi, Saltupes iela 1-6, kv. nr. 906507) — SIA «Salanga» dāvanu karte 5 latu vērtībā. (Par balvas saņemšanu lūdzam zvanīt pa tālr. 22154.)

2. **Tekla Šņepste** (p/n Upmala, «Vepri», kv. nr. 323756) — ziedu salona «Astra» dāvanu karte 5 latu vērtībā.

3. **Jānis Griboniks** (Preiļu raj., p/n Prikūļi, kv. nr. 893601) — «Unibankas» prezentācijas balva.

4. **Valentīna Grijunthale** (p/n Siļukālns, kv. nr. 753043) — veikala «Spiro» un salona «Fotolux» dāvanu karte 10 latu vērtībā.

5. **Rita Briška** (p/n Stabulnieki, kv. nr. 182701) — SIA «Arka» dāvanu karte 10 latu vērtībā.

6. **Anita Čača** (Preiļi, Aglonas iela 38, kv. nr. 764815) — salonveikala «Feja» dāvanu karte 5 latu vērtībā.

7. **Roberts Pauniņš** (Preiļu pag., «Gribuški», kv. nr. 667851) — a/s «Līvānu stikls» balva — vāze.

Dāvanu kartes laimējušie saņems pa pastu,

bet a/s «Līvānu stikls» vāzi redakcija Preiļos, Aglonas ielā 1.

■ Ceturtdienas saruna

Aktrise ar latgalietes «asti»

Lidija Kirillova
M.Rukosujeva foto

Pagājušajā nedēļā Akvelīna bija vakara viešņa pasaules latviešu noietnē «3 x 3» Aglonā. Tikšanās noslēgumā aktrise neatteica «Novadnieka» lūgumam sniegt interviju mūsu lasītājiem.

— **Pastāstiet, lūdzu, kāds bija lauku bērna ceļš līdz skatuvei, līdz pirmajām lielajām lomām teātrī?**

— Esmu piedzimis tepat netālu, Špoģos. Ne tur, kur tagad veikali, bet drusciņ nomalē pāri Dubnai. Nīdermuižā dzīvoja mana vecmāmiņa. Mājas pagaidām saglabājušās, bet ir tādā stāvoklī, ka jāmeklē pircējs.

Man bija tikai gadiņš, kad vecāki nolēma doties projām no Latgales. Mamma vēlāk izteicās, ka gribējusi, lai es labi iemācos literāro latviešu valodu. Vai tas bija īstenais un galvenais iemesls, nevaru apgalvot. Mamma nomira pirms desmit gadiem, tāpēc tagad es to vairs nevaru noskaidrot, šādas sarunas man ļoti pietrūkst. Iespējams, ka tēvam tur uz vietas arī bija kaut kādi sarežģījumi. Tas bija pēckara laiks, daudz kas nebija skaidrs un drošs.

Mana mamma Olga un tētis Jāzeps bija vienkārši lauku cilvēki. Neviena no viņiem vairs nav šaisaulē. Bet Latgalē man bez vecmamma joprojām ir arī citi mīļi un tuvi cilvēki. Tie ir krustmāte un krusttēvs — mamma māsa un tēva brālis.

Vecāki meklēja vietu, kur apmesties. Vienu laiku dzīvojām Secē Jēkabpils rajonā, tad Valmierā. Es pārgāju uz Rīgu, iestājos arhitektos. Sakarā ar to, ka aktieros tagad nebija uzņemšanas, es atšķīru grāmatīņu, kurā bija izklāstīti uzņemšanas noteikumi visās Latvijas augstskolās. Domāju, interesanti, kur būtu mazāk jā-mācās. Varbūt radiotehniķos? Nē, tur droši vien jā-mācās daudz... Un tā izvēlējos arhitektus, kā par brīnumu izturēju konkursu un nolēmu mācīties, kamēr tikšu teātra fakultātē. Parāli mācījos arī Tautas kinoaktieru studijā, tāpēc pedagogi uzņemšanas komisijā zināja, ko es varu. Beidzu Dailes teātra aktieru studiju un sāku tur strādāt. Tas ir viss.

Pa šo laiku ir bijušas kādas piecdesmit teātra lomas, sešpadsmit lomas kino, darbs radio un televīzijā. Pēdējos gados esmu LNT «balss», ierunāju filmas. Visbeidzot — esmu studente.

— **Tas ir kas jauns! Ko jūs studējat?**

— Astroloģiju. Ideja mācīties man radās nedaudz vairāk kā pirms gada, lai gan interesi par šo tēmu jutu arī agrāk. Nejausi izlasīju anotāciju par to, ka Astroloģijas institūts uzņem audzēkņus. Piezvanīju, visu noskaidroju un iestājos. Protams, mācības ir par maksu. Bet es esmu laimīga, ka man ir darbs, ka es pelnu ne tikai tādēļ, lai ēstu, lai apģērbtos, bet varu nopelnīt arī priekš tā, lai mācītos.

Institūta pasniedzēji sadarbojas ar kolēģiem no līdzīgas mācību iestādes Hamburgā. Māca klasisko un specializēto astroloģiju. Apgūstam daudzas lietas — gan astronomiju, gan astrometriju, arī medicīnas pamatus, enerģētiku. Būs lekciju kursi saskarsmes psiholoģijā, hieromantijā. Vārdu sakot, viss, lai mēs iemācītos cilvēku analizēt no visdažādākajiem viedokļiem. Mums iedos pamatzināšanas, jo visu jau nav iespējams uzreiz izmācīties. Vajag pieredzi, saskarsmi, sevis analīzi, bet tas nāks ar laiku.

— **Kāpēc nolēmat studēt astroloģiju?**

— Es ilgi domāju. Esmu reliģiozs cilvēks, nākusi no Latgales, kur ticībai vienmēr bija spēks. Lūk, piemērs. Ja tev ir mašīna un tu kaut kur brauc, tev va-

Akvelīna Livmane — Dailes teātra aktrise ar gandrīz piecdesmit lomām uz skatuves. Pazīstama kinoaktrise, kuras lomas kļuvas tuvas un mīļas daudziem jo daudziem Latvijā. Tagad arī Latvijas Neatkarīgās Televīzijas «balss», jo pēdējā laikā ierunā daudzas filmas.

Latgales meitene, kura saules gaismu ieraudzīja Daugavpils rajona Špoģu tuvumā, bet kuru tikpat labi varam uzskatīt arī par savu novadnieci, jo viņas vecmāmiņa Virģinija ir no Pelēču pagasta Nīdermuižas, Akvelīnai ar viņu joprojām ciešas saites.

Viena no tām sievietēm, kura, gadiem ejot, tur nu mēs visi esam bezspēcīgi, kļūst arvien pievilcīgāka un šarmantāka. Dažai labai ciltsmāsai tas uzdzen skaudību, cita atļaujas tikai smagi nopūsties, sak, kaut nu es tā varētu — lepni pacelt galvu un dzirkstošām acīm skatīties pasaulē.

jadzīga karte, lai paskatītos. Šajā gadījumā ir kas līdzīgs — tev iedota dzīve, tāpēc jāskatās, ko tava dzīves karte piedāvā. Tas nav nekas tāds, ko cilvēks nedrīkstētu zināt un darīt. Jo vairāk to lietu pētu, jo labāk saprotu, ka mums ir, kā tagad saka, iedota diskete. Un šī diskete ir nemainīga. Protams, var kaut kādā veidā variēt programmu, kaut ko darīt vairāk vai mazāk. Bet KO cilvēks var izdarīt, tas noteikts jau iepriekš.

Visi ir pārsteigti, re, aktrise un pēkšņi astroloģija... Bet es skatos savā astroloģiskajā kartē un skaidri redzu, ka man jau bija noteiktas šīs pārmaiņas. Cik ir mana izvēle un cik ir Dieva prāts, to vairs nevajag mērit un svērt.

— **Vai ar iegūtajām zināšanām jau esat palīdzējusi kādam?**

— Vienīgi dziedniecības ziņā. Esmu palīdzējusi pati sev tikt galā ar depresijām, ar savu negribēšanu un saviem nīķiem. Es to daru ar rokām — sakārtoju lauku. Rokās ir milzīgs spēks. Kad jums sāp zobs un jūs pieliekat pie vaiga siltu plaukstu, paliek vieglāk, vai ne? Pēc seansa cilvēks aiziet sakārtots. Sarežģītākos gadījumos ar vienu reizi nepietiek, seansi jāatkārto. Mani kolēģi pret to visu attiecas skeptiski, bet parasti cilvēki pieņem diezgan ātri.

— **Tas ir brīnišķīgi, ka atklājāt sevi spējas. Var nodzīvot visu mūžu un nezināt, ko tu spēj paveikt.**

— Man to teica sen. Pirms gadiem piecpadsmit gulēju slimnīcā un mēģināju kādai sievietei palīdzēt, sak, viss būs labi. Palika tā jocīgi. Un es pēkšņi sapratu, ka nedrīkstu to darīt, jo nezinu kā, tāpēc varu nodarīt ļaunu. Bet viens cilvēks man teica, pienāks laiks un tu visu uzzināsi. Es dzīvē nekad neko neesmu steidzinājusi. Domāju — dzīve ir pietiekoši gara, arī Dievs zina, ko dara. Nāca pārmaiņas, darba teātrī palika arvien mazāk. Likās, dzīve iet uz priekšu, bet nav nekā tāda, kas liek acīm mirdzēt.

Studēšana mani atdzīvināja tīri fiziski. Es skatos spogulī savās acīs, un tās ir savādākas nekā iepriekš. Tās vairs nav tik nogurušas. Kolēģes teic, ka laiks domāt par plastisko operāciju. Bet izrādās, ka mūsos daudz var izmainīt attieksme pret sevi, pret dzīvi.

Visām sievietēm gribu teikt — nenokariet degonus, nolieciet priekšā savas jaunības dienu fotogrāfijas, skatīties un salīdziniet, atgrieziet sevi tajās pozīcijās. Bet tas nav vienas dienas jautājums,

jo pat zāles slimniekam nevar palīdzēt vienā dienā. Dziedniecība ir process.

— **Vai ar teātra lomām esat apmierināta?**

— Lomu ir tik, cik viņu ir. Domāju, ka tas ir normāli sievietēm aktisēm labākajos gados. Piedalos ļoti interesantā iestudējumā Dailes teātra mazajā zālē «Sūnu ciema zēni». Astoņi cilvēki spēlējam visas lomas, kādas reizes piecas vai sešas pārģērbjamies. Tas ir ļoti interesants darbs, bet kopā ar jauno aizraušanos esmu sākusi uz sevi skatīties it kā no malas, izmantot sevi kā instrumentu. Kā es izskatīšos, ko par mani domās, tas vairs neliekas svarīgi.

— **Kad jums nāca apskaidriba, ka būsi aktrise?**

— Maza biju, bet jau gudra!.. Man bija desmit vai vienpadsmit gadi, dzīvojām laukos. Ar izrādi uz Seci atbrauca Dailes teātris. Starp citu, es nebiju tā smukākā klasē, biju parasts lauku bērns. Klasē viena no garākajām, bet mani, paldies Dievam, nekad nav apsūkājuši par to. Iedomājos, izaugšu liela, būšu smuka un būšu aktrise. Mani nekad nav aizskāruši par valodu, par izrunu. Tikai tad, kad iestājos aktieros, sapratu, ka drusciņ latgaliski pielaužu. Līdz tam man neviens neaizrādīja. Tāda sajūta, ka dzīvē no daudz kā biju pasargāta.

— **Kā šajos laikos, kas nav no vieglajiem, klājas aktieriem?**

— Ja es teikšu, ka mums klājas grūti, ko tad lai saka citi? Šodien braucu no Rīgas, skatījos uz veldrē sagāztajiem un izmirkušajiem labības laukiem. Ja es būtu zemnieks un man piederētu tāds tūris, kur labība iet bojā, es nezinu, ko iesāktu.

Aktieriem iet visādi. Aktiera darbs nav tas darbs, ar kuru, strādājot vienīgi teātrī, var nodrošināt sev labu iztikšanu. Man atkal ir jāuzsver, ka esmu bijusi pasargāta šajā ziņā. Vienmēr ir bijuši piedāvājumi, kas ļauj piepelnīties. Protams, tas aizņem daudz laika, liek justies kā vāveres ritenī. Skrienu no vienas vietas uz otru, bet zinu, kāpēc to daru. Taču ir arī ļoti labi aktieri, kuriem nav piedāvājumu ārpusē. Viņiem nākas iztiktu pelnīt darbos, kuriem ar teātri un profesiju nav nekāda sakara.

— **Vai jums ir mīlākās lomas?**

— Mīlākās lomas bija. Bija un vairs nav — tāds ir aktiera darbs. Loma ir izdarīts darbs tam brīdim. Vienīgais, ka paliek cilvēku prātā. Pēc gadiem satiec

kādu un saproti, ka viņš tavu veikumu atceras, ka tu esi radījusi emocijas. Kādreiz bieži braucu uz tolaik populārajiem dzejas vakariem. Paiet labs laiks, bet cilvēki atceras, lūk, jūs toreiz teicāt tādas un tādas vārdus un tie man nodērēja dzīvī. Nav tikai dziedāts, lēkts un dejots uz skatuves. Ir mazas drupačiņas, kas palikušas cilvēkos.

Kādreiz teātris bija ļoti populārs. Tagad uz izrādēm vairāk nāk vidējā paaudze. Piecdesmit un sešdesmitgadīgie labi pazīst savas paaudzes aktierus, bet no jaunajiem tikai tos, kuri redzami televīzijā. Es jau esmu pieradusi pie tā un vienmēr stādos priekšā, kas esmu, ko man vajag. Un tas nav nekas slikts.

— **Vai ar Latgali saglabājušās ciešas saites?**

— Es jau teicu, ka tepat netālu dzīvo mana krustmāte un krusttēvs. Kamēr viņiem vēl ir spēks strādāt, kamēr viņi vēl te, arī man ir pie kā atbraukt. Šovasar Jāņos biju pie krustmātes, ligojām. Ar prieku saņēmu uzaicinājumu atbraukt uz Aglonu, nodomāju, ka atkal pie radiem iegriezīšos. Kādreiz atbraucu arī 15. augustā uz Aglonu, bet ne vienmēr.

— **Kas jūs vairāk jūtaties — latgaliete vai rīdziniece?**

— Jau sen esmu iedzīvojusies Rīgā. Vienīgi sākumā, kad pārcēlos uz pilsētu, man bija grūti. Īpaši pavasaros pietrūka zemes zem kājām, nebija sūdu vaboliņu, nebija asniņu. Taču tagad es šīs izjūtas atceros vienīgi tāpēc, ka toreiz par to ierakstīju dienasgrāmatā. Zemes vajadzība bija vienu gadu, otru gadu, tad izzuda. Ja cilvēks visu laiku justu nostalgiju par kādām bijušām lietām, viņš nemaz nevarētu dzīvot.

— **Jūs esat laimīga?**

— Jā. Man ir ko darīt, un es esmu tikusi pāri krīzei. Ir pārņēmusi sajūta, ka ilgi sēdēts bedrē. Tagad esmu laukā un redzu, kādi kalni vēl gāzami. Citi varbūt paliek sēžam un gaužas, bet es tagad eju kā pa pļavu. Ceru, ka Dieviņš mani sargās un ļaus to darīt vēl ilgi un dikti.

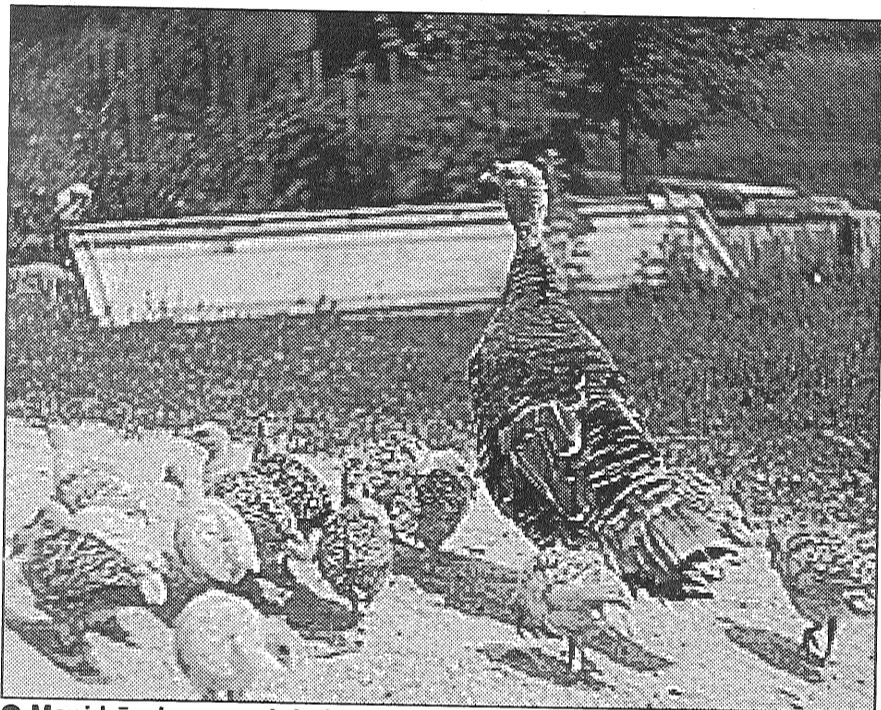
— **Kāds ir jūsu novēlējums «Novadnieka» lasītājiem?**

— Latgalē ir stipri cilvēki. Lai kur viņi pasaulē atrastos, viņi ir stipri. Es gribu, lai šajā novadā ir arī stipras un sakoptas mājas. Lai cilvēkiem pietiek spēka palikt šajās mājās, jo tik dānu un labu cilvēku nav nekur citur. Nesavtīgi, pretimnākoši un neko nežēlojoši. Lai viņiem visiem labi veicas!

«Strautmaļos» vienkārši un ērti

● Pēterim un Marijai ir divstāvu ēka ar plašu jumta daļu, balkonu, garāžu, kuru izgaismo lieli, neparastas konstrukcijas dzelzs un stikla logi, citi papildinājumi labam izskatam un ērtībai.

● Mani bērni nav no inkubatora, bet gan pašas perēti.

Antons Rancāns
Autora foto

Sutru pagasta kopsaimniecībā «Nākotne» Pēteris Spūlis pēdējos gados bija valdes priekšsēdētāja vietnieks, tad arī sāka celt slavenajā Livānu māju būves kombinātā ražotu kotedžu. Viņu neapmierināja tās ārējais izskats, arī šis tas no iekštelpu plānojuma — nolēma pārkārtot pēc sava prāta. Iznākumā te tikpat kā nekas neatgādina Latvijā tik pazīstamo livānieti. Varbūt vienīgi šķidrā kurināmā rezervuārs un padeves sūknis pagalmā.

Māja uzbūvēta atstatu no saimnieciskajām ēkām, starp «iespiedies» košumdarzs ar ābelēm un ogulājiem. Piebraucamais ceļš vispirms tuvojas dzīvojamajam sektoram, ļaujot papriecēt acis par skaisto celtni vasarīgi košajā zaļumā, tad pagriežas gar dārza malu uz ražošanas sektoru. Tam apkārt var nokļūt nama otrajā pusē, kur uzglabājas traktortehnika un piekabes rīki. Šāda apbūve izslēdz braukāšanu pa pagalmu, to padara klusu un tīru, jo visus trokšņus un smakas no lopu mītnēm absorbē apstādījumi.

Pie kādas no ēkām starp koka stabiem novietota kārts, kam piestiprināts apiņu stīgu vijums ap metāla stieplēm — no tā divējāds labums: dekoratīvi noslēpts vienmuļš ēkas gals un ērti savācamas apiņu ziedu pogaļas rudens pusē — pašlaik vēl tikai aizmetņi. Viņu no sava dārza āboliem un ogām izmēģinājis pērn — šķiet, viņš saka, izdevies, vajadzēšot

sulas noraudzēt arī no šī gada ražas. Tējas vajadzībām audzē kumelītes un citas zāles, pelašķi paši savairojušies lielā daudzumā.

Spūļu saimniecība nav liela — 40 hektāri zemes, sešas slaucamas govīs, divi bullēni, 5 vaislas cūkas, tītari un citi mājputni. Lauki, kas pie mājas, tīri un kupli sazēlušī, tādi redzami arī tālāk uz meža pusi. Pie diķa aug pamatīgs sudrābvītols. Lauku aprūpe, tehnikas izmantošana un uzturēšana kārtībā ir saimnieka ziņā. Saimnieces valstība savukārt aptver lopu un putnu kopšanu. Vīrs parūpējies, lai arī viņai kalpotu kāds mehānisms — kaimiņu pagasta lietpratēja Aināra Anspoka izgatavots graudu maļamais agregāts, kuram var pievienot sienu smalcinātāju. Lai gaļas produkti būtu garšīgāki un ilgāk saglabātos, uzbūvēta kūpinātava.

Viņi uzskata, ka zemnieku pienākums iztiku sagādāt gan sev un ģimenes locekļiem, gan ko pārdot arī pilsētniekiem. Turot lopus, zināmus apgrozījuma līdzekļus var iegūt no piena, sivēnu, cūku un liellopu realizēšanas.

Viņi nebūvē gaisa pilis, bet arī negaužas par zemnieka sūro likteni, jo paši ir tā veidotāji. Saimniecībā viss iekārtots ar gaumi, praktiski un parocīgi. Kad apmetušies te uz dzīvi, apkārtnē bijusi krūmiem aizaugusi, pavasaros pārplūdusi un turpat gar mājas paksi tecējis strauts. Par godu tam nosaukta saimniecība. Bet pēc krūmu novākšanas un meliorācijas strauts pazudis. Retos pavasaros, kad pa ziemu uzkrājas sniega bieža kārta, atgriežoties un applūdinot pļaviņu. Bet sen gan neesot redzēts.

Aizsargāsim tomātus

Tomātu stādījumos (plēvju mājās un stikla siltumnīcās) izplatās tomātu brūnais pelējums. Uz slimu augļu lapām parādās izplūduši zaļgandzelteni plankumi. Plankumus lapu apakšpusē klāj samtaina olīvkrāsas vai rūsgana apsarme.

Slimību veicina paaugstināts gaisa mitrums — 95%. Samazinoties gaisa mitrumam līdz 60% augu saslimšana nenotiek. Parasti šī slimība izplatās slikti vēdinātās siltumnīcās, tā saglabājas augu atliekās un augsnē. Tomātus var apsmidzināt ar Bordo šķīdumu vai no fungicīdiem lietojams Ditāns M-45.

Laukā audzētiem tomātiem jau parādās tomātu augļu brūnā puve (fitofora), tā pāriet no slimajiem kartupeļiem, jo kartupeļi inficējas pirmie. Uz tomātu zaļiem augiem neilgi pirms nogatavošanās

parādās dažāda lieluma brūni plankumi, kas izplatās dziļi auglī. Tomātu augļu brūnā puve drīzumā var parādīties arī siltumnīcās. Šīs slimības ierobežošanai lieto kādu no fungicīdiem Ridomilu MC, Previkuru vai Ditānu M-45. Pret šo slimību izturīgu šķirņu maz.

Lietojot fungicīdu, obligāti ir jāievēro noteiktais laiks, kad pēc pēdējās apstrādes tomātus drīkst lietot uzturā.

Ja tomātiem nobirst ziedi, tas liecina par bora trūkumu, to novērš aplejot augsni ar 0,01% boraka (1 g uz 10 l) vai lapu apmīglošana ar borskābes šķīdumu, vai regulāri mēslojot augus ar boru saturošiem minerālmēsliem.

Anita Trūpa,
Valsts augu aizsardzības dienesta
Viļānu DPP agronome

Kad lopu barošana ir māksla

● Par spīti lietum interese par semināru ir liela.

Antons Rancāns
Autora foto

Mūsu rajona lauksaimniecības konsultāciju birojs (RLKB) šim semināram bija gatavojies pārdomāti, izdodot gan īpašu teorētisku mācību līdzekli, kurā kodolīgi aprakstīti ganību zālāju un lopu kopšanas nosacījumi visam gadam, demonstrējamās saimniecības rezultāti, gan arī izstrādājot pašā semināra norises grafiku Ināras un Alda Meikulānu saimniecībā «Upmalu mājas».

Iepazīšanās ar praktiķu veikumu turpinājās arī pie kaimiņiem — Jevģēnijas un Jāzepa Stikānu saimniecībā «Gribolva», kur labi aug kukurūza, kur piena lopkopība tāpat ir galvenā nozare. Divi nesenie semināri — šis, veltītais ganībām, un iepriekšējais, kurā izzināta rapša audzēšanas un eļļas ražošanas tehnoloģija, risinājās vienā Galēnu pagasta nostūrī — pie trim labi satiekošiem kaimiņiem, spēcīgiem saimniekiem. Izrādās, ka mūsu rajonā ir daudz vairāk zemnieku, kuri tur lielus ganāmpulkus, nebaidās eksperimentēt, balstīties uz modernām atziņām.

Meikulāniem ir trīs desmiti govju, no tām 24 slaucamas, pulka telišu, saimnieki iegādājušies zviedru firmas «Alfa Laval» meitas uzņēmumā ražotu lietotu slaukšanas iekārtu ar agrāk būvētai fermai pielāgotu pienvadu un 800 litru ietilpības dzesētāju, paši iebūvējuši skrāpju transportieri kūtsmēsli izvākšanai, kurus tūlīt izved uz iestrādes vietām, teliņiem pēc atšķiršanas izgatavoti droši sprostī.

Semināra devīze bija, ka lopu barošana ziemā ir zinātne, bet vasarā — māksla, tādejādi pasvītrotot, ka ganību laiks jāiz-

manto intensīvi: jāizvēlas ražīgi un ātraudzīgi zālāji, laikā jāapļauj nenoēstā zāle un jānod virmēslojums. «Upmalu māju» ganāmpulks veidots pārsvarā no melnraibajām govīm, starp kurām ganās arī dažas Latvijas brūnās, gadā vidēji no katras izslauc 4600 — 5000 kilogramus piena. Ganišana šogad uzsākta aprīļa beigās, kad zelmenis pastiepies 10 centimetru augumā, raibaļas aplokos paliks līdz vēlam rudenim. Zāļu maisījumu stāvoklis liecina, ka masas pietiks. Stingri ievēro arī citi noteikumi: jaunās ganības neizmanto lietainā laikā, neļauj govīm plūkt zāli zemāku par 6 — 8 centimetriem.

Kad liek lietā aploku izmantošanas priekšnosacījumus, ganības labi ražo sešus astoņus gadus un ar uzviju atmaksā līdzekļu ieguldījumu (sēklu cena, laba augsnes sagatavošana kultivējot, ecējot un pieveļot, divreizēja krusteniska sēja, applaušana). Saimniecībā izmanto mūsu novadā labi zināmo zāļu (timotiņš, kamolzāle, pļavu auzene) maisījumu ar tauriņziežiem, kas atzīti pazīstamajā lopkopju zemē Dānijā, un to sējumi vēl tikai pāris gadus veci. Pienācīga vieta ierādīta austrumu galei.

Seminārā piedalījās un runāja SIA «Certa», kura nodarbojas ar ganību zālāju maisījumu, eļļas linu, vasaras rapša un cukurbiešu sēklu izplatīšanu, agronoms Gints Neimanis un menedžers Oskars Osis, SIA «Kemira» agronome, speciāliste skābētas lopbarības gatavošanā Aiva Kupfere, kura acināja ikvienu zemnieku, kas gatavo šādu lopbarību, ņemt dalību kvalitātes konkursā rudenī.

Tā ka liela daļa rajona lopkopības saimniecību (ap 60) ir Preiļu piena pārraudzības biedrības, kuru vada I.Meikulāne, locekles, tika apspriesti arī ar to saistītie jautājumi.

Svētki dalībniekiem, skatītājiem, sponsoriem

● Ingūna Zīmele, Linda Kurtiņa un Jānis Upenieks «Novadnieka» redakcijā.

Līvija Rancāne
Mihaila Rukosujeva foto

Linda un Jānis ir Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi, rudenī mācīsies 3. kursā.

— **Kā jūs sadūšojāties pieteikt konkursā?**

Jānis:

— Pagājušajā gadā no mana deju kolektīva konkursā piedalījās trīs puiši un jau toreiz aicināja mani līdzī. Man vēl nebija 17 gadi, un nevarēju piedalīties. Deju kolektīva vadītāja un draugi teica, — nu, tad nākamgad noteikti. Taču, kad šogad pienāca konkursa laiks, īsti izlēmis nebiju. Man atgādināja, — ej, čomiņ, nu ej, ej. Padomāju — kāpēc gan ne? Vecāki arī mudināja, teica, tu jau mums esi tāds puišis — pieradis pie skatuvēm. Esmu vadījis pasākumus, dzejolišus skaitījis, arī ar deju kolektīvu bieži uzstājies.

Linda:

— Mani pamudināja draugi. Un arī vecāki. Mamma teica, kāpēc gan tev nepamēģināt?

— **Vai mīs un mistera gods ir kaut ko būtisku izmainījis dzīvē?**

Jānis:

— Pagaidām nekas īpaši nav mainījies, izņemot to, ka pazīstami cilvēki uz ielas nāk klāt, apsveic, saka, ka konkurss bija ļoti labs, ir ļoti apmierināti ar to, ka esmu kļuvis par misteru.

Linda:

— Daudz apsveicēju. Zvana pat seni, pa pusei aizmirsti paziņas. Esmu piedzimis ļoti maziņa un svērsi pusotru kilogramu. Tagad ģimenes paziņas brīnās, — tā mazā ir tik liela un vēl uzvarējusi? Uzmanība, protams, ir patīkama.

— **Kurš brīdis, gatavojoties konkursam un pašā konkursa gaitā bija visgrūtākais?**

Linda:

— Līdz pat pēdējai dienai neizjutu to kā konkursu, nedomāju, ka jāuzvar. Nebija jūtama sāncensība. Arī žūrijas komisija jautāja, kas mums sagatavošanās posmā bijis grūti. Es atbildēju, lai cik ir bijis grūti, viss jau aizmirsies. Žūrija bija ļoti labvēlīga, prata nomierināt. Vairāk nobijusies, pat tā, ka trīcēja kājas, biju pirmajā atlasē, nevis konkursa nobeigumā.

Jānis:

— Pats grūtākais bija sarunas ar žūriju, izejot atlasē kārtā un pirms paša konkursa. Arī horeogrāfa iecerēto deju sagatavošana. No sākuma nebijām pieraduši pie tāda tempa. Kad pieradām, viss bija labi. Konkursa laikā dejojama neuztrauca, jo mēs ar Lindu arī deju kolektīvā dejojām vienā pāri. Tāds drebulis iekšā bija, kad vajadzēja runāt, stāstīt vienam par otru. Domāju, vai tik pastāstīšu visu, kā vajag un lai tas izklausītos pārliecināti. Konkursa dalībnieku vidū valdīja savstarpēja labvēlība.

— **Kā acu skatu jūs konkursa laikā meklējāt skatītājos?**

Jānis:

— Mēs skatītājus neredzējām vispār. Starpešu gaismā bija tik spēcīga, ka tikko saskatījām pirmo rindu ar žūriju. Protams, visvairāk pārdzīvoja mani vecāki, vecvecāki, pat mana drauga māte.

Linda:

— Tas ir vieglāk, kad esi uz skatuves, spīd spoža gaismā un skatītājus nemaz neredzi. Mani vecāki uztraucās, bet mamma pēc tam teica, — es redzēju tikai tevi, pašu konkursu pat lāgā nemanīju.

— **Vai šī uzvara jums uzliek kādus pienākumus?**

Linda:

● Linda Kurtiņa un Jānis Upenieks — tikko kronēti par «Mis Preiļi 2000» un «Misters Preiļi 2000».

«Ne visi likteņa nolemtie ceļi ir taisni, neizklājas kā taisna taciņa tā priekšā, kam tie nolemti; tajos mēdz būt strupceļi, pažobeles, tumši likumi, baigi krustceļi, no kuriem pašķiras vairāki atzari», — tā ir teicis Viktors Igo. Jums, jaunieši, vēlām nekļūdoties un atrast pareizo dzīves ceļa atzaru.»

— Jābūt formā, nedrīkst uzbaroties, jo piedalīsimies arī Latvijas mēroga konkursa atlasē kārtā. Bet jau tuvākajā laikā konkursantiem jāpiedalās labdarības pasākumā Preiļu rajonā.

Jānis:

— Konkursa rīkotāji bija aizlieguši ēst visu, kas ir rūgstošs, taukains, lai uz sejas neparādītos pumpas. Cerēju, paies konkurss, un pirmais, ko darīšu — atēdīšos ketčupu, padzeršu alīnu. Pēc konkursa Purmalim tā arī pateicu, bet viņš man saka, nekā nebija, vecīt. Ešanas režīms jāievēro līdz janvārim, kad paredzēta atlase Latvijas konkursam.

— **Kādas īpašības sevī vislabāk patīk? Kādu īpašību dēļ jūs var mīlēt apkārtējie?**

Jānis:

— Pēc horoskopa esmu Vērsis, esmu pacietīgs, un mani ilgi nevar aizkautināt. Esmu gardēdis, patīk labi paēst. Domāju, ka pret apkārtējiem esmu diezgan labirdīgs. Cenšos būt izpalīdzīgs, pildīt solījumus.

Linda:

— Nespēju atteikt cilvēkiem palīdzību. Ja man kaut ko lūdz, skrienu pa galvu, pa kaklu to izdarīt. Nesmu atriebīga. Ja man kāds nodara pāri, mēģinu paciest.

— **Kāda ir jūsu vērtību skala?**

Linda:

— Ģimene. Vislabāk es jutos mājās. Mūsu mājās dzīvo ļoti satīcīgi. Veselība. Attiecības ar apkārtējiem. Izglītība.

Jānis:

— Ģimene ir pats vērtīgākais, kas man ir. Mēs cenšamies sadzīvot pēc iespējas mīļāk. Draugi. Meitenes. Radi, tuvinieki. Liela vērtība ir — es pats. Es mēģinu sevi saglabāt, nedaudzīt, neļaut citiem sev nodarīt pāri.

— **Vai dzīvot ir viegli?**

Jānis:

— Man liekas, nevienam nav viegli. Bagātājam jādomā par savu uzņēmumu, nabagajam — kā viņam iztikēt. Bet varu pateikt vienu, — var pavadīt dzīvi vai nu interesanti, vai kaktiņā gaužoties, cik ir slikti.

Linda:

— Dzīvot nav viegli. Apbēdina tas, ka cilvēks ne vienmēr var strādāt tādu

darbu, kas ir tuvs viņa dvēselei, sirdij, jo ar to nevar nopelnīt. Es reizēm saku mammai, ka vēlos būt deju skolotāja tāpat kā viņa, bet mamma atbild — neparko.

— **Ja jums nezināms laiks būtu jāpavada uz vientuļas salas, līdzī nēmot vienu cilvēku un vienu mantu, ko jūs izvēlētos?**

Jānis:

— Paņemtu mīļoto cilvēku un radioaparātu, jo nevaru dzīvot bez mūzikas.

Linda:

— Tuvu cilvēku. No mantām? Izšķirties tik grūti, ka varbūt nepemtu nevienu. Varbūt kādu grāmatu. Spoguļi noteikti ne.

— **Vai esat Preiļu, Latgales, Latvijas patrioti?**

Linda:

— Daudzas manas draudzenes saka, kā es gribu ātrāk prom uz Rīgu, ātrāk prom no Preiļiem. Bet man gribētos atgriezties Preiļos, kaut ko atjaunot, palīdzēt izdarīt kādu labu darbu Preiļiem.

Jānis:

— Es pieļauju iespēju, ka dažus gadus peļņas dēļ varētu pastrādāt ārzemēs, taču savu nākotni saistu ar Latviju. Ļoti gribas cerēt, ka valdība darīs kaut ko lietas labā, lai izglītotie jaunieši atgrieztos Latgalē, citādi šeit drīz neviens nepalik.

Šī gada konkursu «Mis un mister Preiļi 2000» ar iepriekšējiem salīdzina organizatore Ingūna Zīmele:

— Gandrīz līdz kritiskajam brīdim, līdz dienai, kad atlika pusotrs mēnesis, vēl nebija skaidras koncepcijas par konkursa rīkošanu. Tā gatavošana ir ļoti ļoti radošs process, tam nepieciešama kāda motivācija. Šogad to bija grūti radīt. Tomēr ideja, kas beidzot radās, bija pamats tam, ka konkurss izdevās tik labi. Šī ideja bija par latviešu mūzikas izmantošanu, no kā daudzi mūs centās atrunāt. Tomēr mēs vēlējamies uzsvērt savu latvietību, un tas arī izdevās. Tas konkursu darīja savādāku. Otrs atšķirīgs moments bija tas, ka izvēlējamies konkursu rīkot citā vidē, nevis slēgtās telpās kā līdz šim. Latvijas skaistuma konkurss pirmo reizi notika

brīvdabā. Šīs vasaras apstākļos tas bija ļoti riskanti, jo līdz tam pusotru mēnesi nepārtraukti lija.

Lielu pateicību parādā esam visiem sponsoriem, kas atbalstīja materiāli, un pateicamies arī par morālu atbalstu. Preiļu, Līvānu, rajona lauku sponsoru atsaucība deva iespēju segt konkursa rīkošanas izdevumus. Izjutot Preiļu rajona cilvēku atbalstu, mums, konkursa rīkotājiem, no savas puses bija jāpieliek visas pūles, lai noslēguma pasākums būtu skaists šovs, lai tie būtu svētki visiem — dalībniekiem, skatītājiem, sponsoriem. Domāju, ka triju gadu laikā, kopš konkurss Preiļu rajonā tiek rīkots, šogad tas izdevās vislabāk.

Inta Fogeļe:

— Ar katru gadu konkurss «Mis un Mister Preiļi» kļūst interesantāks un kvalitatīvāks. Šogad pasākums

organizatoriem izdevies ir vislabāk. Gribu atzīmēt pagājušā gada «Misters Preiļi» Raivja Madelāna panākumus, jo viņš ir iekļuvis «Mis un Mister Latvija 2000» finālā, kurš notiks 29. decembrī Pasaules tirdzniecības centrā «Rīga». Aicinu visus skatītājus, kas bija Preiļu estrādē, aktīvi iesaistīties Jura Purmaļa deju grupas nosaukuma tapšanā. Uzvarētājam būs vērtīga balva — muzikālais centrs. Vēstules sūtīt uz aģentūru «Mis Latvija».

Rets Renemanis:

— Novēlu finālistiem nepastāties uz pirmā sasniegtā pakāpiena. Organizatorēm Ingūnai un Zīnāidai arī turpmāk veiksmi, jo ar šo pasākumu ir trāpīts desmitniekā. Citu pilsētu konkursa veidotājiem ir no preliešiem ko pamācīties.

Juris Purmalis:

— Tad, kad Ingūna uzaicināja mani veidot konkursu, izmantojot latviešu autoru mūziku, es viņai atbildēju, ka viņa ir traka, jo man ir cits rokraksts. Esmu sagatavojis 26 konkursus, bet šis ir pirmais, kad tika izmantota latviešu tautas dziesma un latviešu autoru mūzika.

Bija ļoti viegli strādāt ar finālistiem un jauniešiem ir apbrīnas vērti. Novēlu viņiem, aizejot mācīties uz Rīgu, nepazaudēt sevi, nepazaudēt to cilvēcību, labvēlību un draudzību, kāda ir mazpilsētā dzīvojošiem.

Pašam man vēl priekšā četri konkursi — 19. augustā Cēsīs, 2. septembrī Siguldā, 30. septembrī Ogrē un lielais šovs Rīgā 29. decembrī.

Nākamgad jauniešiem vēlu lielāku uzdrošināšanos piedaloties nākošajā konkursā, jo šeit var iegūt vairāk nekā maksas kursus.

Intas, Reta un Jura uzklusēja Tamār

Preiļu rajona tiesā

Kārtējo reizi «iekēra» lieku mēriņu

Preiļu rajona tiesa izskatīja kārtējo gadījumu, kad kāds ir «iekēris» lieku mēriņu grādīgā. Tā 1970. gadā dzimušais līvānietis Pēteris Rusiņš 23. jūlijā ap pulksten 23.30 Līvānos uz Vecticībnieku ielas atradās tādā reibuma stāvoklī, ka tas aizskāra cilvēka cieņu — streipuloja, nesakarīgi runāja. Tiesa ņēma vērā, ka Pēteris arī iepriekš ir aizturēts tik stiprā alkohola reibumā, ka ar savu uzvedību aizskāra cilvēkus. Tiesa piesprieda Pēterim Rusiņam administratīvo arestu uz

trim diennaktīm.

Naudas sods par uzbraukšanu cilvēkam

Tiesa izskatīja 1965. gadā dzimušā Sutru pagasta iedzīvotāja Viktora Lebedeva lietu par to, ka naktī uz šī gada 11. jūliju ap pulksten 00.30 viņš, braucot ar automašīnu VAZ 2106, ceļa Sutrī — Tiltova 1. kilometrā uzbrauca gājējai Natālijai S. Autovadītājs gan cietušo atveda uz slimnīcu, taču policijai par notikušo neziņoja. Par izdarīto pārkāpumu tiesa piesprieda naudas sodu 200 latu apmērā.

Izsiti logu — maksā

1969. gadā dzimušais Riebiņu iedzīvotājs Mihails Kapkovs 22. jūlijā izcēlās ar to, ka ap pulksten 01.50 Riebiņos, Skolas ielā 3 alkohola reibumā izsita loga rūti. Lai gan liecinieki apgalvo, ka viņš bijis alkohola reibumā un nesakarīgi runājis, pats vainīgais skaidro, ka neko sliktu nav gribējis, tikai atnācis ar saimnieku aprunāties, tāpēc piekļāvējis pie loga un nejauši izsitis rūti. Mihails sodīts ar naudas sodu 25 latu apmērā.

Kriminālziņas

Ieroči draudēšanai vai vārnu šaudīšanai

Preiļu rajona policijas pārvaldes kriminālpolitijas priekšnieks Nikolajs Bogdanovs informēja «Novadnieku», ka 26. jūlijā par huligānismu tika aizturēts Galēnu pagasta Marinsku iedzīvotājs Jānis Naglis, jo mājās skandalēja ar tuviniekiem un pat draudēja nošaut. Par šādu izrikošanu tika sastādīts administratīvais protokols.

Pārbaudot lietas apstākļus, atklājās, ka Jānis Naglis nelikumīgi glabā medību

bisi un gāzes pistoli ar municiju. Policija izņēma minētos ieročus un ierosināja krimināllietu, lai gan Jānis skaidroja, ka ar ieročiem esot tikai vārnu baidījis. Pašlaik notiek pirmstiesas izmeklēšana, galīgais lēmums tiks pieņemts tikai pēc ieroču ekspertīzes.

No mājām aizgājis pusaudzis

Naktī no 26. uz 27. jūliju no mājām Līvānos aizgājis un nav atgriezies 1984. gadā dzimušais Edgars Sīpols. Preiļu rajona policijas pārvalde informē, ka ne-

pilngadīgais ir 180 centimetrus garš, ar kalsnu miesas uzbūvi, mati gaiši un vidēji gari, acis zilas, lūpas sakniebtas. Īpašas pazīmes — divas pēcoperācijas rētas krūšu kurvja rajonā. Bija ģērbies tumši zilās biksēs, rūtainā krekļā tumši zilā, baltā un pelēkā krāsā, kā arī melnās sporta korpēs.

Ja kādam ir zināma Edgara Sīpola atrašanās vieta, policija lūdz par to nekavējoties informēt.

Informāciju sagatavoja
L. Kirillova

POLICIJAS ZIŅAS (24. — 30. jūlijs)

24. jūlijā Upmalas pagastā pasta nodaļas ēkā Viktors P. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības pret K.P. Sastādīts administratīvais protokols.

26. jūlijā Preiļu pilsētas centrā Genādijs L. ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.

26. jūlijā Līvānos, Rožu ielā 6 Ādolfs P. izdarīja huligāniskas darbības pret A.B. Sastādīts administratīvais protokols.

26. jūlijā Galēnu pagasta Marinskos Jānis N. mājās sarīkoja ģimenes skandālu. Sastādīts administratīvais protokols.

28. jūlijā Aglonas pagasta Kapiņos Andrejs C. veica uzņēmējdarbību (iepirka krāsainos metālus) bez licences. Sastādīts administratīvais protokols.

29. jūlijā Saunas pagasta Priekuļos, Brīvības ielā 6 Anatolijs Z. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.

30. jūlijā Preiļu autoostā Pēteris G. izdarīja huligāniskas darbības un ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas pārvaldes
informācija

CSDD informācija

Par izmaiņām Ceļu satiksmes likumā

Šī gada 20. jūnijā stājās spēkā «Grozījumi Ceļu satiksmes likumā», kas paredz, ka gadījumos, ja Latvijas iedzīvotājs pilnvarots Latvijā lietot ārvalstīs reģistrētu transportlīdzekli, viņam piecu dienu laikā no transportlīdzekļa ieviešanas vai pilnvaras izdošanas (līguma noslēgšanas) dienas noteiktajā kārtībā tas būs jāreģistrē ceļu satiksmes drošības direkcijā (CSDD).

Šajā gadījumā pilnvarotajai personai jāsaņem muitas atļauja transportlīdzekļa reģistrācijai uz laiku. Pēc tam ārvalsts transportlīdzekļa reģistrācijas dokumenti un numura zīmes tiek nodotas glabāšanā CSDD, bet tiek izsniegta Latvijas valsts reģistrācijas numura zīmes un reģistrācijas apliecība, kurā tiek norādīts gan transportlīdzekļa īpašnieks, gan pilnvarotā persona. Reģistrācijas apliecība tiek izsniegta ar derīguma termiņa ierobežojumu — uz muitas apliecībā norādīto laiku. Beidzoties norādītajam termiņam, pilnvarotā persona nodos CSDD Latvijas valsts reģistrācijas numura zīmes un reģistrācijas apliecību, saņem preti glabāšanā nodotos ārvalsts reģistrācijas dokumentus un numura zīmes, bet transportlīdzeklis būs jāizved no Latvijas.

Ar šiem grozījumiem Ceļu satiksmes likumā ir panākts, ka ārvalstīs reģistrētie transportlīdzekļi, kurus Latvijā ilgstoši lieto tās iedzīvotāji, tiek ņemti uzskaitē CSDD transportlīdzekļu reģistrā, un tas savukārt dod iespēju nepieciešamības gadījumā noteikt transportlīdzekļa īpašnieku un lietotāju ceļu satiksmes negadījumu vai citu likuma pārkāpumu izdarīšanas brīdī. Vienlaikus veicot šādu transportlīdzekļu reģistrāciju uz laiku, tiek iekasēta ikgadējā transportlīdzekļa valsts nodeva, kas šobrīd, transportlīdzekļus neregistrējot, netiek maksāta, neskatoties uz to, ka tiek lietoti, braucot pa Latvijas ceļiem.

Vienlaikus ierobežotas ārvalstu pilsoņu un bezvalstnieku tiesības Latvijā lietot ārvalstīs reģistrētus transportlīdzekļus. Viņiem ir tiesības Latvijā uz laiku ievest transportlīdzekļus bez reģistrācijas CSDD lietot trīs mēnešus. Tikai gadījumos, ja transportlīdzeklis tiek ievests Latvijā uz laiku ilgāku par trim mēnešiem, būs nepieciešams to noteiktajā kārtībā reģistrēt CSDD, kā tas jau bija noteikts likuma iepriekšējā redakcijā.

Tāpat grozījumi paredz, ka gadījumos, ja nav

klāt transportlīdzekļa īpašnieka, tad pilnvarai Latvijā reģistrēta transportlīdzekļa lietošanai, izbraucot no Latvijas, un pilnvarai ārvalstīs reģistrēta transportlīdzekļa lietošanai Latvijā ir obligāts notāra vai citas Civillikuma 1474. pantā norādītās personas apliecinājums. Ja transportlīdzekļa īpašnieks (turētājs) ir juridiskā persona, pilnvaru var apliecināt arī transportlīdzekļa īpašnieks jeb turētājs.

Personai, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijā (juridiskai personai — tās atrašanās vieta) un kura Latvijā lieto ārvalstīs reģistrētu transportlīdzekli, jāreģistrē minētais transportlīdzeklis CSDD pagaidu uzskaitē:

- 1) līdz 1. augustam, ja transportlīdzeklis ievests Latvijā vēl pirms 19. jūlija;
- 2) 5 dienu laikā no ieviešanas brīža — ja transportlīdzeklis ar ārvalstīs izdotu pilnvaru vai noslēgtu līgumu tiek ievests Latvijā pēc 19. jūlija;
- 3) 5 dienu laikā no pilnvaras izdošanas vai līguma noslēgšanas dienas, ja pilnvara izdota vai līgums noslēgts Latvijā pēc 19. jūlija.

Kā rīkoties?

Lai Latvijā uz laiku reģistrētu ārvalstīs reģistrētu transportlīdzekli, pilnvarotajai personai, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijā:

- 1) Ceļu satiksmes drošības direkcijā jāveic transportlīdzekļa agregātu numuru salīdzināšana, par ko tiek izsniegta noteikta parauga izziņa;
- 2) Valsts ieņēmumu dienestā jāsaņem muitas apliecība, kurā tiek norādīts laiks, uz kādu transportlīdzekli atļauts ievest Latvijā;
- 3) CSDD jāiesniedz:

* izziņa par transportlīdzekļa agregātu numuru salīdzināšanu;

* ārvalsts reģistrācijas dokumenti un numura zīmes;

* muitas apliecība;

* pilnvara vai līgums transportlīdzekļa lietošanai;

* personu apliecinājošs dokuments;

4) jāsamaksā transportlīdzekļa ikgadējā nodeva;

5) jāveic transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības apdrošināšana (ja tās nav).

CSDD pieņem glabāšanā ārvalsts transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentus un numura zīmes un izsniedz Latvijas valsts reģistrācijas numura zīmes un reģistrācijas apliecību, kurā norāda datus gan par transportlīdzekļa īpašnieku, gan par pilnvaroto personu, gan muitas apliecībā norādīto derīguma termiņu.

A. Strods,

CSDD Preiļu nodaļas priekšnieks

Naudas viltošana

Degvielas uzpildes stacijā Rēzeknē tika konstatēta viltota 100 ASV dolāru naudas zīme. Naudas viltojuma pazīmes: elementu attēliem trūkst sīkā svītrojuma, tievās svītras ir saplūdušas, svītrām ir nelīdzenas malas, krāsviela ir matēta, nav spīduma.

«Rīgas Balss»

Sola nepieļaut degvielas sadārdzināšanos

**Finansu ministrs
Gundars Bērziņš un
ekonomikas ministrs
Aigars Kalvītis ir
vienojies ar degvielas
tirgotājiem par tādu
naftas produktu rez-
ervju veidošanas pa-
ņēmieni, kas varbūt
nesadārdzinās deg-
vielas cenas Latvijā.**

došanas koncepciju un ķerties pie pavisam cita uzdevuma. Proti, pie tādās kārtības izstrādāšanas, kādā degvielas tirgotāji atskaitīsies valstij par savām jau esošajām degvielas rezervēm, kuras tiek veidotas pavisam komerciālu apsvērumu dēļ. Bērziņš apgalvoja, ka šādu rezervju valstij jau tagad ir vairāk nekā vajag triju mēnešu patēriņam.

Naftas produktu rezervju veidošana 90 dienu patēriņa apmērā ir viena no Eiropas Savienības prasībām Latvijai. Valsts iestādes jau vairākus gadus gatavo dokumentus par šīs prasības izpildes kārtību. Tagadējais izpildes variants paredz, ka pakāpeniski līdz 2011. gadam tiek uzcelti jauni degvielas rezervuāri, kuros ieliet vajadzīgo benzīna, dīzeļdegvielas un mazuta daudzumu. Ja degvielas rezerves tiktu veidotas šogad, rezervuāros vajadzētu ieliet un glabāt 250 tūkstošus tonnu degvielas. Izdevumus par rezervju veidošanu valsts plānoja uzlikt degvielas vairumtirgotājiem, par vienu no attiecīgās licences izsniegšanas prasībām izvirzot rezervju turēšanu.

Tirgotāji pret to protestēja, norādot, ka šie papildu izdevumi tiks viņiem pacelt degvielas cenas aptuveni par 2 santīmiem litrā, bet tas sašaurinās degvielas noietu, palielinās degvielas kontrabandu utt. Viņi pierunāja Bērziņu un Kalvīti mest vēstures mēslainē Andra Šķēles valdības laikā šā gada februārī apstiprināto naftas produktu rezervju vei-

Jauno ideju pārrakstīšanai normatīvo dokumentu projekts tiks izveidota jauna darba grupa. Bērziņš uzsvēra, ka Latvijai nebūs jāatskaitās ES par rezervju veidošanu agrāk par nākamā gada beigām. Tādējādi valsts iestādēm ir pietiekami daudz laika izstrādāt jaunus likumus un Ministru kabineta noteikumus, kā arī grozīt Enerģētikas likumu.

Šobrīd Enerģētikas likums prasa radīt tikai apkurei nepieciešamās degvielas rezervi. Bērziņš pievērsa uzmanību tam, ka apkurei nepieciešamās mazuta rezerves ir jāsaista ar Inčukalna pazemes gāzes krātuvē esošajām rezervēm, jo šie kurināmā veidi ir savstarpēji aizvietojami. Ekonomikas ministrijas (EM) Enerģētikas departamenta direktora vietnieks Vladimirs Nikolajevs uzsvēra, ka šāda rezerve Latvijā jau tiek lietota un ES prasību izpilde šajā sadaļā nekādas būtiskas izmaiņas neradīs. Daudz lielāku vietu naftas produktu patēriņā aizņem benzīns un dīzeļdegviela, bet EM Enerģētikas departaments nevēlas uzņemties atbildību par šiem naftas produktiem.

Mo Šeinas Gram dienasgrāmata

*Nobeigums. Sākums «Novadnieka»
4., 8., 13., 20. un 27. jūlija numuros.*

Svētdiena, 3. augusts. Nekad neesmu īpaši pieturējies pie gavēņiem, taču šodien, tieši nedēļu pēc lielās nelaimes, pēc asiņainās svētdienas, kad krita tik daudz nevainīgu upuru, slepenībā nolēmu gavēt visu dienu. Pusdivos dienā atnāk un reģistrē mani kūdras darbiem. Mamma liek man kaut ko ieēst, citādi nevarēšu strādāt.

Tad sarakstu maina, manā vietā darbā nosūta brālīti. Iet vajag rīt piecos no rīta. Es aizeju slaucīt tirgu. Atnākusi no darba, sēžu mājās. Klist runas, ka vācieši ir atspiesti līdz robežai. Tik mierīgi viss. Pamazām pārvācas uz geto. Mūsu ielai liek pagaidām palikt uz vietas. Nakts pagāja mierīgi.

Pirmdiena, 4. augusts. Tūlīt no rīta dzen tīrīt tirgu. Pēc tam nodarbojos ar dažādām mājas lietām. Izplatās runas, ka visiem, kuri atstājuši savas mājas un pārvākušies uz ebreju ielu, nāksoties atgriezties mājās. Vai tas ir tiesa, nezinu. Mūsu pristavs ir šausmīgi ļauns cilvēks. Viņš trim ebreju pārstāvjiem, kurus pats izvēlējās, paziņoja, ja ielas nebūs pienācīgi tīras, viņš tos nošaušot. Pagaidām darbā ejam trīs meitenes un slaukām visu Režicas ielu. Tur dzīvo krievu zemnieki. No frontes nav nekādu ziņu. Nedaudz pamācos. Lasīt nav ko.

Otrdiena, 5. augusts. Pieceļos vēlu. Pārējie mājinieki aizņemti darbā. Ne-

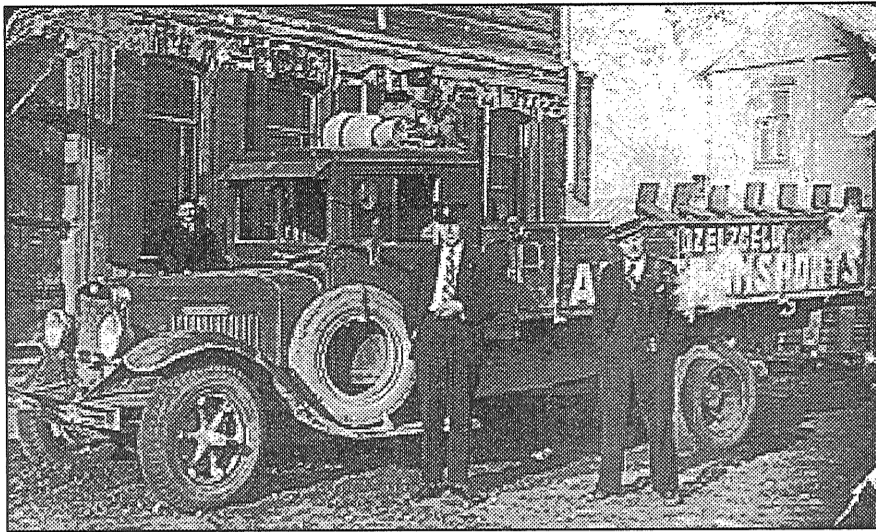
daudz pamācos krievu valodu. Pēc tam uzkāpju bēniņos un kārtāju žurnālus. Četros dienā eju slaucīt tirgu. Pie mums atnāk un paziņo, ka jāatstāj dzīvoklis.

Vakarā atnāk pristavs apskatīt mājas. Mums jāizvācas. Mūsu kaimiņiem liek palikt. Šajā sakarā īsti nesaprotam, kas un kā. Pristavs ienāk mūsu dzīvoklī un apskata mēbeles. Iespējams, ka mēbeles un dzīvokli nodos kādam citam, kā tas bija ar Plagoviem. Esam tam gatavi.

Trešdiena, 6. augusts. Nakts pagāja mierīgi. No rīta atkal neskaidrības. Dzīvokļa, kur pārcelties, nav. Dzīvojam it kā gaisā. Kad beigsies mūsu ciešanas, neviens nezina. Atnāk vēl viena komisija un nolemj, ka mēs varam palikt uz vietas. Atkal labi. Pulksten četros eju slaucīt ielas. Bija tirgus diena, ielas pilnas ar atkritumiem. Pusastņoņos atgriežos mājās nogurusi un nopūtējusi. Nomazgājos un jau pusdesmitos liekos gulēt.

Ceturtdiena, 7. augusts. Agri no rīta mūs sauc mazgāt grīdas pie pristava policijas kancelejā. Pristava attieksme pret mums ir ļoti laba. Mēs mazgājam četratā, pavēlēt katru dienu nākt uz šo darbu. Šodien no jauna iet runas, ka ebrejus vai nu dedzināšot vai nošaušot. Katrs atnāk ar kādu jaunumu.

Piektdiena, 8. augusts. Zemnieki stāsta, ka naktī lidoja daudz lidmašīnu. Septiņos mēs ejam uz policiju mazgāt grīdas. Priekšnieks ir sliktā noskaņojumā. Visu laiku list. Divpadsmitos arestē trīs ebreju pārstāvjus. No viņiem prasīja, lai no-

● Pie transporta kantora Preiļos, Turgus laukumā. Pie mašīnas stāv transporta strādnieks Haims Kacs. Trīsdesmito gadu fotogrāfija.

sūta darbā 30 cilvēkus. 21 atnāca, bet deviņu trūkst. Komendants pieprasa tos deviņus. Citādi būšot slikti. Tie deviņi ebreji paslēpušies. Visi pārdzīvojam notiekošo.

Visu dienu list. Grib nozīmēt citus deviņus ebrejus, bet viņš pieprasa tos iepriekšējos. Pagaidām pārstāvji vēl atrodas arestā. Kad beigsies mūsu ciešanas, neviens nezina. Bet es jūtu, ka man arvien vairāk tuvojas pats briesmīgākais...

Ar šiem vārdiem Šeinas Gram dienasgrāmata beidzas. Nākamajā dienā, 9. augustā, Šeina, viņas ģimene un citi pilsētiņas ebreji tika nogalināti. No tā laika pagājuši sešdesmit gadi. Mainījušās sabiedriskās iekārtas, cilvēku tikumi. Nomainījušās paaudzes. Ļoti daudzi ar izbrīnu uzzina par traģiskajiem

notikumiem, kas kara sākumā risinājušies Preiļos.

Cilvēka dabā ir aizmirst sliktu, kas viņam dzīvē gadījies. Taču cilvēka dabā ir arī saglabāt nākamajām paaudzēm vēstures liecības — vienalga, labas tās vai skumjas. Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā glabājas daudzi interesanti materiāli, kas stāsta par mūsu pilsetas daudzšķautņaino un pretrunīgo cilvēku likteņiem. Muzeja darbinieces izsaka pateicību visiem, kas iesniedza vēsturiskus materiālus un liecības.

Materiālu tulkoja un publicēšanai sagatavoja L. Kirillova

«NOVADNIEKS» pateicas Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejam par iespēju šo materiālu publicēt pirmo reizi.

Iela svin svētkus

● Rēzeknes ielas iedzīvotāji kuplā pulkā.

Antons Rancāns
Autora foto

Nav retums Preiļos, kad kādā ielā tiek svinēti svētki, šoreiz tie bija — Rēzeknes ielā. Tajā ir plašākais dzīvojamais masīvs, rajona galvenā bibliotēka, sēklu inspekcija, nesen apmeties dr. Petrāna doktorāts un Daugavas slimnīcas nodaļa, darbojas vairāki veikali un kioski. Ja ielu svētku pirmsākumos iztika ar mākslinieciskās pašdarbības priekšnesumiem, cienījamu un pazīstamu pilsoņu runām, tad šoreiz lielāks uzsvars bija likts uz iedzīvotāju nopelniem parādīšanu.

Kad izskanēja jau tradicionālā preiļiešu sarīkojumu dziesma «Preiļi, Preiļi, tu pilsēta mana», domes kultūras dzīves organizatore Valentīna Brice ievadīja svētku programmu. Zaļajā laukumā starp daudzstāvu namiem sapulcējās krietns pulks skatītāju, kuri ērti bija iekārtojušies pie dzīvokļu logiem.

Pēc ievadvārdiem un domes speciālistes

Sanitas Meļko stāstījuma par ielas vēsturi, kura aizsākusies jau ap 1926. gadu. Kopš sešdesmitajiem, kad Preiļi kļuva par rajona centru, iela būtiski izmainījies. Domes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns pieminēja ilggadējos iedzīvotājus — tie sēdēja goda vietā, sabiedriskus darbiniekus, sakoptākās mājās, daudz bērnu ģimenes, kopā ar svētku vadītāju V. Brici pasniedzot pateicības adreses. Pa starpām uzstājās sporta deju kluba «Dvesma» lielāki un mazāki dejotāji, deju grupa «Elīze», trompeti spēlēja Artūrs Spiķis. Šajā ielā nav mazums pilsētā un rajonā pazīstamu cilvēku.

Par sava kolektīva darbu un iecerēm stāstīja bibliotēkas direktore Ināra Batarāga. Programmas nodaļā ar skanīgu nosaukumu «Mājdzīvnieku parāde» skatītājiem tika rādīti jūras cūciņa, kāmitis un klēpja sunītis, par viņiem pastāstīja to mazās saimniecītes.

Skanēja mūzika, ritēja jaunras rotaļas, konkursi, sacensības. Par pārsteiguma balvām bija gādājusi pilsētas dome, veikali «Kļavas», «Sports un tehnika», citi.

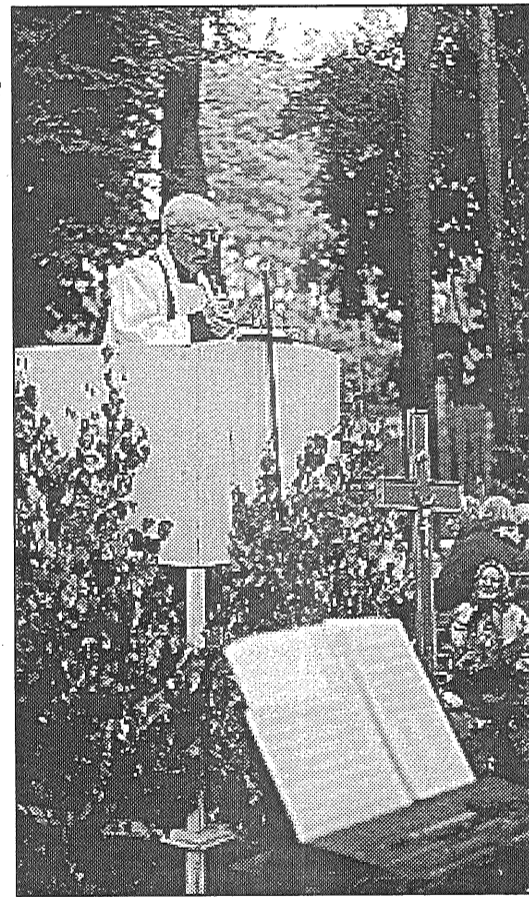
Ceturtdaļgadsimts draudzes gana amatā

Antons Rancāns
Autora foto

Ar goddevību Vārkavas Romas katoļu draudzes dievticīgie runā par savu dvēseļu ganu Onufriju Pujatu.

Nesen kapu svētkos viņš ieminējās, ka gluži nemanot aizritējuši 25 gadi no dienas, kopš šajā pašā aizgājēju piemiņas vietā, vienā no lielākajām rajonā, pirmo reizi ticis ar šejienes ticīgajiem kuplā skaitā, kas liecina par viņu nelokāmu piederību baznīcai, pateicās draudzes ļaudīm un viņu radiem par uzticību Dieva likumiem, par to, ka augstu vērtē savu aizgājēju piemiņu, priekšzīmīgā kārtībā uztur viņu mūžamājas, glabā tradīcijas. Starp tām ir arī calsus (melns paklājs, ko lieto sēru dievkalpojumos un aizlūgumos par mirušajiem baznīcā, uz stūriem novieto aizdegta sveces) nešana kapu svētku procesijās, baznīcas kora dziedājumi elektroģeļu pavadījumā, priestera pateicības uzruna un garīgs uzmundrinājums. Daudzās citās draudzēs iztieki ar vienkāršotu rituālu.

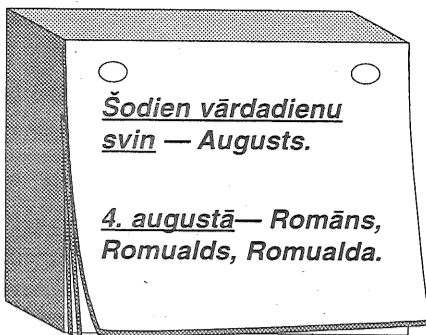
Vārkavas katoļu Onufrijs Pujats pieņēma pēc ilgas un rūpīgas kalpošanas ticīgajiem Krāslavas rajona Andrupenē, kur devīgi ieguldījis savas dāsnās sirds siltumu un kur viņu joprojām uzskata par savējo. Priesterības gadi pie Dubnas upes iesākās ar gatavošanos baznīcas simtgadei. Sagaidot to, sekmīgi pabeidza akmeņu un ķieģeļu āršienu nostiprināšanu, centrālajā navā (baznīcas iekštelpu daļa) ieklāja mozaikas grīdu, atjaunoja iekšējo apdari, zvanu uzkarinājuma sistēmu, ievietoja divus desmitus jau-

● Mācītājs Onufrijs Pujats pie mikrofona kapusvētku kancelē Vārkavā.

nu solu, izremontēja ērģeles, izgatavoja jaunus liturģiskos tērpus un citu. Nebaidoties fiziska darba, draudzes prāvests visur gāja pirmais. Baznīcas lielo svinību dienā svēto Komuniju te pieņēmuši 1500 cilvēki.

Ceturtdaļgadsimta jubilejas gadā, kopš priesteris kalpo Vārkavas un Aizkalnes draudzē, viņš daudz paveicis kora darbības atjaunošanā, to papildinājuši jauni spēki, ieskaitot to, ka kora vadībā nostāties jauns ērģelnieks Bonifācijs Lazdāns.

«Novadnieks» un pagastu padomes sirsniņi sveic šīs nedēļas jubilārus:

Prieku kā saules glāstu
Ik rītu no jauna rast,
Laimi ikdienas stāstā
Vienmēr nosargāt prast.

✿ 50 gados Benitu Aglonieti 4. augustā, 70 gados Irēnu Demjanovu 5. augustā un Līdiju Līvāni 6. augustā AGLONAS PAGASTĀ;

✿ 55 gados Romualdu Timmu 1. augustā, 75 gados Ksaveiriju Pinupu 1. augustā AIZKALNES PAGASTĀ;

✿ 75 gados Malvīnu Sarkani 6. augustā, 85 gados Annu Sobolevu 1. augustā GALĒNU PAGASTĀ;

✿ 60 gados Vasiliju Larionovu 2. augustā JERSIKAS PAGASTĀ;

✿ 80 gados Olgu Pastari 1. augustā PREIĻU PAGASTĀ;

✿ 65 gados Olimpiadu Zamišlajevu 1. augustā, Ivanu Kuzmiņu 4. augustā un Pēteri Meluškānu 6. augustā, 75 gados Veroniku Grebežu 5. augustā RIEBIŅU PAGASTĀ;

✿ 75 gados Ivanu Medvedevu 3. augustā ROŽKALŅU PAGASTĀ;

✿ 60 gados Viktoru Sviženko 31. jūlijā, 75 gados Teklu Grīgu 1. augustā Līvānu novada ROŽUPES PAGASTĀ;

✿ 50 gados Annu Cakuli 31. jūlijā RUDZĀTU PAGASTĀ;

✿ 70 gados Margaritu Garkalni 1. augustā RUŠONAS PAGASTĀ;

✿ 65 gados Leonardu Zalānu 6. augustā SAUNAS PAGASTĀ;

✿ 66 gados Polijektu Krotovu 4. augustā, 73 gados Semjonu Zabalujevu 2. augustā SILAJĀNU PAGASTĀ;

✿ 70 gados Pēteri Laizānu 2. augustā un Veltu Asari 3. augustā, 93 gados Leokadiju Saliņu 4. augustā STABULNIEKU PAGASTĀ;

✿ 80 gados Moniku Znotiņu 5. augustā UPMALAS PAGASTĀ;

✿ 65 gados Marfu Terentjevu 3. augustā, 70 gados Venerandu Kivlenieci 31. jūlijā VĀRKAVAS PAGASTĀ.

Sludinājumi **Reklāma**

4. augustā pārdos brūnas un raibus jaunputnus (2-3 mēn.), brūnas un baltas dējējvistas, gaišus, pilēnus, zoslēnus, caļu barību: Gailišos 8.00, Katēgrādē 8.15, Kastīrē 8.25, Baškos 8.30, Aglonas st. 8.40, Aglonā 8.55, Jaunaglonā 9.10, Ārdavā 9.30, Aizkalnē 9.45, Anspokos 9.55, Preiļos 10.05, Sutros 10.50, Raunīšos 11.05, Rožupē 11.20, Vanagos 11.30, Līvānos 11.55, Buceniekos 12.35, Jersikā 12.50, Upeniecos 13.00, Starēs 13.15, Sprīvecumos 13.25, Kvedercumos 13.30, Rīmicānos 13.40, Upmalā 13.50, Arendolē 14.10, Pelēšos 14.25, Raudaukā 14.35, Štolderos 14.45, Piliškās 15.00, Vārkavā 15.15, Ančīnos 15.25. Tāl. 21270 vakaros, 1-9186065.

Iepērkam mājlopus gaļai.
Tāl. 32279.

Iepērkam mājlopus gaļai.
Tāl. 24147, 21956.

Iepērk visa veida gaļu.
Samaksa uz vietas.
Tāl. 1-9105378.

Iepērk jaunlopus, liellopus, aitas un zirgus.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 55658.

CIRKS «DARIA» ielūdz 5., 6. augustā plkst. 13.00 un 17.00 Preiļos.

- Programmā: dažādu cirka žanru virtuozu, Maskavas cirka mākslinieku un pasaules slaveni klauni.
- Kopā ar cirku pie jums ierodas saldumi, popkorns, cukura vate un jautri suvenīri.

Bērniem līdz četriem gadiem ieeja par brīvu.
Pirmajā rindā — Ls 2, pārējās — Ls 1,50.

6. augustā plkst. 16.00 Preiļu parka estrādē dziedājo aktieru Harija SPANOVSKA, Jāņa PAUKŠTELLO un Jura VAIVODA vadītās kapellas «Usma» koncerts!

Jersikas akmeņkaļu darbnīcā pieminēkli dažādas krāsas, sākot no Ls 20, kapu apmales.
Tāl. 43622 vakaros, mob. tel. 9199192, 9192571.

Apdrošināšanas a/s «Austrumu Alianse» sakarā ar tīkla paplašināšanos AICINA DARBĀ enerģiskus cilvēkus ar labām organizatora dotībām:

- biroju vadītājus un
- apdrošināšanas starpniekus (aģentus) Latvijas rajonos.

CV un pieteikumu vēstules iesūtīt pa pastu līdz 5. augustam.
Adrese: Alojas ielā 6, Rīgā, LV-1013.
Tāl. 7501129, fakss 7376143.

VIŠŅU TEHNIKUMS
2000./2001. mācību gadā turpina uzņemt audzēkņus šādās specialitātēs:

- ✓ Lauksaimniecība ar specializāciju lauksaimniecības mehanizācijā.
- ✓ Lauku mājamatnieks ar specializāciju metāldarbos.
- ✓ Lauku mājamatnieks ar specializāciju būvniecībā.
- ✓ Mājturība ar specializāciju ēdienu gatavošanā.
- ✓ Uzņēmējdarbība lauksaimniecībā.

Un pirmoreiz šogad Nīderlandes-Vācijas projekta ietvaros —
✓ Vides saimniecība.

Mācību ilgums ar pamatzglītību 3 gadi 10 mēneši.
Ar vidējo izglītību uzņemam 2. kursā grupu papildināšanai (mācību ilgums 2 gadi 10 mēneši).
Apmācība latviešu un krievu valodā.
Absolventi iegūst vidējo speciālo izglītību un var turpināt mācīties augstskolā.
Adrese: p/n Višķi, Daugavpils raj., LV-5479.
Tāl. 54 72111, 54 72461, 54 72388.

Pārdod
Toyota Tercel (4 x 4), 1985. g. Tāl. 21462 pēc 18; M-412. Tāl. 24235;
3 korpusu hidraulisko arku, telferi (1 t). Tāl. 22505 pēc 20;
māju Raudaukā. Tāl. 21963, 9221701;
Kalifornijas šķirnes trusēnus. Tāl. 24354, 9199081; kazu. Tāl. 65114 vakaros;
vaislas ērzeli. Tāl. 30536;
grūsnu teli. Tāl. 23541;
govī. Tāl. 77737;
govī. Tāl. 73503;
govī. Tāl. 44346;
steidzami MTZ-80. Tāl. 58683.

Dažādi
Lauksaimniecības darbs ārzemēs! Tāl. (54)29776, mob. tel. 9555490.
Piedāvā darbu floristei. Mob. tel. 6528554.

Vairs gaidīt nespēju uz citu rītu.
Es acis aizveru un projām eju.
Esam kopā ar Veroniku Sobolevu, TĒVU mūžībā pavadot.
Preiļu slimnīcas kolektīvs

Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
Izsakām līdzjūtību Vilhelmam Veleckim, TĒVU smiltajā guldot.
Preiļu PPU «Saimnieks» kolektīvs

Nu mūžs ir noslēdzies.
Stāv ozols pagalmā un skatās —
Kā aiziet tēvs caur vārtiem
Savās mūža mājās.
Esam kopā ar Vilhelmu Velecki lielajās bēdās, TĒVU smiltajā izvadot.
Preiļu pilsētas dome

✦ ...Tajās lapās,
ko mūžības vēji nu šķirsta,
paliek cilvēka mūžs.
Izsakām līdzjūtību Vilhelmam Veleckim sakarā ar TĒVA nāvi.
Uzņēmuma «Atvars» kolektīvs

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

<p>Rajona padome ☐ 3. augustā piedalīšanās bērnu invalīdu nometnes atklāšanā. Pulksten 15.00 piedalīšanās Daugavas fonda valdes sēdē. Piedalīšanās Valsts ieņēmumu dienesta un pašvaldību pārstāvju seminārā.</p> <p>☐ 7. augustā piedalīšanās Latgales novada konkursa par sakoptāko pagastu skatē Riebiņos.</p>	<p>Pelēču kultūras nams ☐ 5. augustā pulksten 22.00 diskotēka.</p> <p>Vārkavas novads ☐ 5. augustā pulksten 18.00 estrādē Latgales novada tautas teātru saiets. Pēc tam zaļumballe pie ugunsкура. Spēle «Kamēr vecie gul».</p> <p>Silajānu kultūras nams ☐ 4. augustā pulksten 22.00 diskotēka.</p>	<p>Aizkalnes pagasts ☐ 4. augustā pulksten 23.00 grupa «Brūģis» ar jaunās kasetes prezentāciju.</p> <p>Stabulnieku kultūras nams ☐ 5. augustā pulksten 23.00 spēlēs grupa «Vakarvējš».</p> <p>Rožkalnu kultūras nams ☐ 5. augustā pulksten 20.00 atpūtas vakars pensionāriem. Spēlēs Romualds Kairāns. Informāciju sagatavoja L.Rancāne.</p>
--	--	--

Jūsu veselībai

Spēcināsim savu sirdi!

Šoreiz par to, ka pārtikas produkti, ko lietojam uzturā, lieliski rūpējas par mūsu sirds veselību.

Izrādās, ka viens no sirdij labvēlīgiem pārtikas produktiem ir zivis. Jau stipri pasen veiktie novērojumi ir pierādījuši, ka tautas, kuras uzturā izmanto daudz zivju, piemēram, eskimosi un

japāņi, ar sirds un sirds asinsvadu slimībām sirgst daudz retāk. Pēdējos gadu desmitos Rietumu zinātnieku veiktie pētījumi liecina, ka tā dēvētās jūras veltes sirdi sargā pat labāk par veģetāriem ēdieniem. Interesants un reizē pārlicinošs ir itāliešu zinātnieku veiktais eksperiments. Salīdzinājumam tika izvēlēti divu afrikāņu ciemu iedzīvotāji un viņu uztura tradīcijas. Viena ciema iedzīvotāji uzturā izmanto vienīgi veģetāros ēdienus, otra ciemata iedzīvotāju vairākums — galvenokārt zivis. Rezul-

tāti: starp veģetāriem paaugstināts asinsspiediens tika novērots 16% cilvēku, turpretī zivju cienītājiem — tikai 3%. Arī holesterīna daudzums asinīs afrikāņu reņģēdājiem bija zemāks nekā veģetāro ēdienu piekritējiem. Gādāsim, lai mūsu ēdienkartē biežāk iekļautu zivis (ceptas, sutinātas, kūpinātas, arī zupās), kombinējot tās ar dārzeņiem, augļiem un rīsiem. Ne vien gardi, bet arī veselīgi — tādejādi ikviena namamāte savā ģimenē būs iesaistījusies tagad aktuālajā sirds aizsardzības projekta īstenošanā.